శ్రీమద్భగవద్గీత

అనువాదకులు:

శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వాములవారు

ఇది మూలశ్లోకములు, ప్రతిపదార్థము, ధారాళమగు అనువాదము, శ్రీధరీయ, టీకాసారము, విశేషాంశములు, సానువాదగీతాపాఠక్రమము, ధ్యానమాహాత్మ్యములు సమభావాత్మకములగు ఉపనిషద్వాక్యసూచిక, వేదాంతసూత్రసూచిక, గీతాశ్లోకసూచిక, శబ్దానుక్రమణిక—ఇన్నిటితో విరాజిల్లుచున్నది.

భక్తులకు సాధకులకు మాత్రమే కాక కళాశాల విద్యార్థులకు సైతము ఉపయుక్తమయిన దివ్యగ్రంథము.

పుటలు : 68+440 (అందమయిన అష్టమ ముద్రణము) వెల : రూ 9-00

'మా దివ్యవాణి' గ్రంథమాల

నేడే కొనండి । పదే పదే చదవండి ॥

దివ్యావతారమూర్తుల విశ్వోపజీవ్యములైన అమృత మధుర సూక్తులు సర్వసుగ్రహము హృదయ సన్నిహితమునైన తేట తెనుగున వీనిలో అందజేయబడ్డాయి. ఇందులో ఒక్కొక్కటి నిరుత్సాహులకు ఉత్సాహప్రదం, అశాంతిసంక్షుభితులకు శాంతిదాయకం, సంశయాందోళితులకు సంశయాపనోదకం, జిజ్ఞాసువులకు పరమార్థజ్ఞాన సమర్పకం, అందరికీ శిక్షకం, సంస్కారకం, నిర్వృత్త్యాపాదకం. మువ్వన్నెల మేలి జాకెట్టుతో పాకెట్టుసైజులో చక్కని తయారింపు—

శ్రీ రామకృష్ణ ఉవాచ	0-80	శ్రీ కృష్ణవాణి	0-80
శ్రీ శారదాసూక్తి నవనీతము	0-80	బుద్ధ ఉవాచ	0-80
శ్రీ వివేకానంద శంఖారావము	0-80	క్రైస్తు సూక్తిమాల	0-80

మహమ్మదు సూక్తిమంజరి 0-80

వ్రాయుడు:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు - 600004.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩౧ ౧౯౭౪ - మార్చి : ఆనంద - ఫాల్గుణము సంచిక ౯

విషయసూచిక

శ్రీరామకృష్ణ కర్ణామృతము (ప్రార్థన) ౨౫౭

శ్రీ గురుసూక్తిసుధ ౨౫౯

శ్రీరామకృష్ణ జగద్గురువరేణ్యుడు—కేశవ బ్రహ్మచారి ౨౬౦

ఆధునికయుగమునకు శ్రీరామకృష్ణుని ఆవశ్యకత*— ౨౬౪

వక్త : పూజ్య శ్రీమత్ తపస్యానందస్వామి

అనువక్త : బి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు

ప్రభాప్రసారము (సంపాదకీయము)

అవతారవరిష్ఠుడు ౨౬౯

భక్తిరత్నావళి—మూలము : శ్రీవిష్ణుపురి ౨౭౧

వ్యాఖ్యాత : విష్ణుచిత్తుడు

అవతారమూర్తి శ్రీపరమహంస—శిష్ట్లా లక్ష్మీనారాయణ ౨౭౩

శ్రీరామకృష్ణులగురించిన పవిత్రస్మృతులు—శ్రీ అఖండానందస్వామి ... ౨౭౭

యోగపాఠబోధిని-20—శ్రీ జ్ఞానేశ్వరానందస్వామి ౨౮౨

పరిప్రశ్న ౨౮౪

వార్తలు - విశేషాలు ౨౮౫

గ్రంథపరిచయం ౨౮౭

శ్రీరామకృష్ణబోధామృతము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు గురుదేవుని 1121 మహోపదేశములును, సంగ్రహ జీవితమును ఉన్నవి.

జీవుడు : సంసారము; మాయ, గ్రంథములు : గ్రంథులు, బాధగురువులు : బోధ గురువులు, లౌకికులు : వారి ధోరణులు, ఆత్మోన్నతి; సాధకులు; వారి యాదర్శములు, పారమార్థిక జీవనమునకు సదుపాయములు, సర్వమతసామరస్యము, జీవుడు : దేవుడు, జ్ఞానము: భక్తి: కర్మము, బ్రహ్మతత్త్వము, సూక్తులు: నీతికథలు మున్నగు అంశము లిందు తేటతెల్లముగ పసిబిడ్డల కయిన నవగాహన కాగల ఉపమానములతో వివరింపబడియున్నవి.

....ఈ గ్రంథం చదువుతూంటే ఒక్క ఐహికానికీ, ఒక్క ఆముష్మికానికీ కాక, రెంటికీ సంబంధించిన సూక్ష్మాలూ, రహస్యాలూ, కీలకాలూ చక్కగా అరటి పండొలిచి చేతిలో పెట్టినట్లు ఉంటవి....

—ఆంధ్రపత్రిక

540 పుటలు (ఏడవకూర్పు) వెల : రూ. 4-50.

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

శ్రీరామకృష్ణభగవానుని సతీమణియు, ఆదర్శమాతయు, యోగినియునగు మహనీయురాలి దివ్యచరిత్ర

రచయిత:

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ప్రతి స్త్రీయును పురుషుడును...చదువవలసిన గ్రంథమిది...అమృతకలశము ...అనన్యసామాన్య నీతిమంజరి...తియ్యని తెలుగు...పాలవంటి శైలి...

—ఆంధ్రప్రభ

...నారీలోకమున కేకాక, ఆధునిక వాఙ్మయమునకు ఈ గ్రంథము అమూల్యమైన కానుక; పాఠశాలలలో, కళాశాలలలో పాఠ్యగ్రంథముగా నుండదగిన ఉత్తమ గ్రంథము.

—ఆనందవాణి

246 పుటలు (అయిదవ కూర్పు) వెల: రూ. 2-75

శ్రీ వివేకానంద జీవితచరిత్ర

(శ్రీ చిరంతనానందస్వామి ప్రణీతము)

ఇందు శ్రీ స్వాములవారి జీవితమున నింతకుపూర్వము గ్రంథస్థములుగాని ముఖ్య సంఘటన లెన్నియో శ్రీవారి సోదరశిష్యులవలన విని వ్రాయబడినవి. ఇది శ్రీ స్వాములవారి సంపూర్ణ చరిత్ర!

...శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి యసమాన వాగ్వైభవమును మంచి నుడికారపు టొడుపుతో శ్రీ చిరంతనానందులు తెలుఁగునఁ బ్రదర్శించిరి. వివేకానందుల వాఙ్మయ మూర్తికి తెలుఁగుసేత యలంకృతి...

—వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రి

నిర్దుష్టమైన భాష, అందమైన అచ్చు, ఆకర్షకమైన రూపము.

432 పుటలు (పదవ కూర్పు) వెల: రూ. 4-00

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004.

భక్తియోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఆధునికుల చిత్తము నాకర్షించురీతిని, అమోఘవచనములతో, విమర్శకదృష్టితో శాస్త్రప్రమాణములతో భక్తితత్త్వమును శ్రీ వివేకానందస్వాములవారిందు విపులముగా ప్రదర్శించి యున్నారు. మూలగ్రంథములలోని ప్రమాణవచనములును వానికి టిప్పణములును సులభశైలియందు వ్రాయబడి యున్నవి.

(121+4 పుటలు) (ఏడవ కూర్పు) వెల : రూ. 4-00

కర్మయోగము

అనువాదకులు :

శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

ఇందు శ్రీ స్వాములవారు కర్మయోగతత్త్వమును అరటిపండొలిచినట్లు విశదీకరించియున్నారు. కర్మమెటుల మోక్షసాధనమో స్పష్టీకరించియున్నారు.

(146+8) పుటలు (అష్టమ ముద్రణము) వెల : రూ. 4-00

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

ఫోన్ : 71231 పోస్టు బాక్సు : 635

మా మాసపత్రికలు

వేదాంతకేసరి

తత్త్వశాస్త్ర - మత - సంస్కృతివిషయకంగా 1914-వ సంవత్సరంనుండి నడపబడుతుండే ఆంగ్ల మాసపత్రిక

	ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతర విదేశాలలో
సాలు చందా :	8 రూపాయలు	10 రూపాయలు	4 డాలర్లు	1 పౌను
జీవిత చందా :	150 ,,	200 ,,	70 ,,	18 పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ విజయం

మత - సాంస్కృతికవిషయకంగా 1921-వ సంవత్సరమునుండి ప్రచురింపబడుతున్న తమిళ మాసపత్రిక

	ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా :	7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	£ 0-70
జీవిత చందా :	100 ,,	150 ,,	50 ,,	12-పౌనులు.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

1944-వ సంవత్సరంనుండి ప్రచురింపబడుతూ విశ్వోపజీవ్యమైన ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞానామృతమును వెదజల్లే తెలుగు మాసపత్రిక

	ఇండియాలో	శ్రీ లంకలో	అమెరికాలో	ఇతరవిదేశాలలో
సాలు చందా :	7 రూపాయలు	9 రూపాయలు	3 డాలర్లు	£ 0-70
జీవిత చందా :	100 ,,	150 ,,	50 ,,	12-పౌనులు.

1. చందాదారులు ఉత్తరప్రత్యుత్తరాలలో తమ 'చందాదారు సంఖ్య' నుదాహరిస్తూ విలాసాలను స్పష్టంగా వ్రాయాలి.
2. పత్రిక అందకపోతే మాసాంతానికి మాకు తెలుపాలి.
3. చందాదారులకు మేము ప్రచురించిన గ్రంథాలను $6\frac{1}{4}\%$ తగ్గింపు ధరలకు అందజేస్తాం. వివరాలకు క్రింది విలాసానికి వ్రాయండి.
4. ప్రముఖ సంస్కృతి కేంద్రాలలో ప్రచారంలో ఉన్న యీ ఆధ్యాత్మిక విజ్ఞాన పత్రికలు అడ్వర్టైస్మెంట్లకు చక్కని ప్రాపకాలు. రేట్లకు వ్రాయండి.
5. సమీక్షకు గ్రంథాలు పంపేటప్పుడు రెండేసి ప్రతులు పంపవలసినదని గ్రంథకర్తలకు ప్రకాశకులకు మా ప్రార్థన.
6. ప్రజారంజకములైన మత - తత్త్వశాస్త్ర - సంస్కృతివిషయిక స్వతంత్ర వ్యాసాలను రచయితలు అందజేస్తే సంపాదకులు కమ్మల కద్దుకొని ప్రచురిస్తారు.
7. పత్రిక స్పెసిమెన్కాపీ కోరేవారు 75 పైసల పోస్టేజి పంపాలి.

ఇంకా వివరాలు కావలసినవారు :

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణ మఠం, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

అనే విలాసానికి వ్రాయండి.



'అఖిలవిభు శరణొందుమ, యీ క్షణంబ యతనికృప నీదు ననుభూతి కందు వత్స'

—శ్రీ శారదామణి.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౩౧ | ౧౯౭౫ - మార్చి : : ఆనంద - ఫాల్గునము | సంచిక ౯

ఓం నమో భగవతే శ్రీరామకృష్ణాయ!

ప్రార్థన

శ్రీ రామకృష్ణ కర్ణామృతము

శ్లో॥ అజ్ఞానశార్వరహరో విషయోన్ముఖానాం। స్నేహామృతాశనరతో నిజసేవకానాం
నిర్భాసకో నిఖిలయోగమహాపథానాం। దేదీప్యతే భువి గదాధర ధర్మదీపః॥

తే. గీ. వివిధవిషయోన్ముఖాజ్ఞాన విస్తృత తిమి, రాపహము। సర్వయోగమహాపథోజ్జ్వ
లనము। సేవకస్నేహతైలమున వెలయు, వరగదాధర ధర్మదీపంబు ధరణి.

వ్యాఖ్య :- ఉత్తమోత్తమమయిన గదాధర ధర్మదీపము ఈ ప్రపంచమున వెలుగుచున్నది. అది వివిధవిషయోన్ముఖులయిన లౌకికుల హృదయముల నావరించియున్న అజ్ఞానమను మహాంధకారమును పటాపంచలుచేయును. స్వీయసేవకజనస్నేహమను తైలమున ప్రజ్వలించుచు (జీవబ్రహ్మైక్యసంధానసమర్థములగు) సకల యోగమార్గముల నెడి రాచబాటలను ప్రకాశవంతముగ జేయుచున్నది.

శ్లో॥ నిష్కృష్టతత్త్వ మఖిలోపనిషద్గణానాం। నిష్కించనప్రియ మహేతుకృపానికేతం
నిష్కల్మషం భవవినాశి గదాధరాఖ్యం। మూర్త్యాశ్రయతే భువనమంగళ ధర్మదైవం॥

తే. గీ. ఉపనిషత్తత్త్వసర్వస్వ మురువిరాగి, జనమహాప్రియ మమలము సకలభువన
పావనంబు నిర్హేతు కృపానికేత, మవరపాపహరంబును భవహరంబు
వరగదాధర ధర్మదైవంబుఁ గొలుతు। (పంచపది)

వ్యాఖ్య :- రూపుదాల్చిన ధర్మదైవమును, సకలభువనములకును మంగళము కలిగించువాడును, సర్వోపనిషత్తుల సారసర్వస్వమును, పరమవిరాగులకు మిక్కిలి ప్రియుడును, అకారణ దయాసింధువును, నిర్మలుడును, పాపములను పరిహరించువాడును, భవహరుడును అగు శ్రీ గదాధరుని సేవింతును.

శ్రీ గురుసూక్తిసుధ

ఒక భక్తుని ప్రశ్న: భగవంతుడు సాకారుడా లేక నిరాకారుడా?

శ్రీరామకృష్ణులు: భగవంతుడు సాకారుడు అంతేగాక నిరాకారుడును. ఒకప్పుడొక సన్న్యాసి జగన్నాథాలయమునందు ప్రవేశించెను. ఆ పావనభగవన్మూర్తిని చూచుచు, భగవంతుడు సాకారుడా నిరాకారుడా యని తనలో తర్కించుకొనెను. తన దండము విగ్రహమును తాకునేమో చూచుటకు దండమును ఎడమప్రక్కనుండి కుడిప్రక్కకు చాపెను. దండమున కేమియు తగులలేదు. తనముందు ఏ మూర్తియు లేదని తెలిసికొని, అతడు భగవంతుడు నిరాకారుడని నిశ్చయించుకొనెను. ఆపిదప దండమును కుడినుండి ఎడమకు చాపెను. అది విగ్రహమునకు తగిలెను. భగవంతుడు సాకారుడని ఇప్పుడు ఆ సన్న్యాసి తెలిసికొనెను.

కాని దీనిని తెలిసికొనుట మిక్కిలి కష్టము. సహజముగనే మనస్సునం దనుమానము కలుగును: భగవంతుడు నిరాకారుడైనచో అతనికి రూప ముండుట ఎట్లు? అందుపై అతడు సాకారుడైనచో ఇన్ని యాకారము లేల?

డాక్టర్ సర్కార్: భగవంతుడు ప్రపంచమున నిన్ని యాకారములను సృజించెను. అందువలన ఆయనకును ఆకారము కలదు. అట్లే ఆయన మనస్సును సృజించెను. కనుక ఆయన నిరాకారుడు. సర్వమును అగుట భగవంతునకు సాధ్యమే.

శ్రీరామకృష్ణులు: ఈ విషయములు భగవత్సాక్షాత్కార మగువఱకు స్పష్టములు కావు. తన భక్తుల నిమిత్తమై అతడు వివిధ రూపముల దాల్చును. పలురకములుగా సాక్షాత్కరించును. ఒకడు ఒక తొట్టియందు ఒక అద్దకపు ద్రావకము నుంచెను. తమ వస్త్రములకు రంగు వేయించుకొనుటకు అతని కడకు చాలమంది వచ్చిరి. అతడొకని నడుగును: నీ వస్త్రమున కే రంగు వేయు మందువు? బేరగానికి ఎఱుపురంగు కావలసినచో అతడు వస్త్రమును తొట్టియందు ముంచి "ఇదుగో ఎఱ్ఱరంగు వేయబడిన నీ వస్త్రము" అనును. ఇంకొక బేరగాడు తన వస్త్రమునకు పసుపుపచ్చ రంగు కోరినచో అతడా వస్త్రమును ఆ తొట్టియందే ముంచి "ఇదుగో పసుపుపచ్చని రంగు వేయబడిన నీ వస్త్రము" అనును. మరియొకడు తన వస్త్రమునకు నీలవర్ణము కోరినచో దానిని ఆ తొట్టియందే ముంచి "ఇదిగో నీలవర్ణము వేయబడిన నీ వస్త్రము" అనును. అట్లు అన్ని గుడ్డలను ఒకే తొట్టియందు ముంచుచు తన బేరగాండ్ర వస్త్రముల కతడు భిన్నవిభిన్న వర్ణముల నద్దుచుండెను. ఒక బేరగాడు దీనినంతయు నాశ్చర్యముతో గమనించెను. అద్దకపువాడు అతని నడిగెను. "ఏమి? నీ వస్త్రమున కే రంగు కావలెను?" బేరగా డిట్లనెను. "అన్నా నీ తొట్టియం దే రంగు గలదో నా వస్త్రమున కా రంగు వేయుము."

ఒకప్పు డొకడు అడవిలోనికి బోయి చెట్టు మీద నొక యందమైన ప్రాణిని చూచెను. తరువాత నతడు దానిగూర్చి తన మిత్రునకు చెప్పెను. "సోదరా అడవిలో నొకానొక చెట్టు మీద నే నొక ఎఱ్ఱని ప్రాణిని చూచితిని." మిత్రు డిట్లు ప్రత్యుత్తర మిచ్చెను. "నేను కూడ దానిని చూచితిని. దాని నెఱు పందు వేల? అది ఆకుపచ్చగ నున్నది." తృతీయు డిట్లనెను. "అయ్యో! కాదు కాదు! దాని నాకుపచ్చ యందు వేమి? అది పసుపుపచ్చగ నున్నది." ఇక ఇతరులు ఆ జంతువును ఊదా

యనియు నీల మనియు నలుపనియు అనేక విధములుగ వర్ణింపసాగిరి. త్వరలోనే వారందరు రంగునుగూర్చి వివాదపడసాగిరి. చివరకు వారా చెట్టును చేరబోయి, దానిక్రింద కూర్చుండియున్న పురుషు నొకనిని చూచిరి. వారి ప్రశ్నల కాతడిట్లు సమాధానము చెప్పెను. ''నే నీ చెట్టుక్రిందనే నివసింతును. ఆ ప్రాణిని బాగుగా నెఱుగుదును. దానిగూర్చి మీలో ప్రతియొక్కరు చెప్పినదియు సత్యమే. ఒకప్పు డది ఎఱ్ఱగ నుండును. మరియొకప్పుడు ఆకుపచ్చగ మరియొకప్పుడు పసుపుపచ్చగ ఇంకొకప్పుడు నీలముగ వివిధ వర్ణములతో నుండును. అంతియకాక కొన్నిసార్లు దాని కే వర్ణమును లేకుండుటనుకూడ చూతును.''

భగవంతునిగూర్చి నిరంతరముగ చింతించువాడే అతని నిజస్వరూపమును తెలిసికొనగలడు. వివిధరూపములతో వివిధరీతులలో భగవంతుడు సాక్షాత్కరించు ననియు, గుణములున్న వనియు అట్లే ఏ గుణములును లేవనియు, అతనికిమాత్రమే తెలియును. ఆ చెట్టుక్రింద నివసించు మానవునకుమాత్రమే ఊసరవెల్లి ఎన్నియో రంగులు తాల్పగలదనియు ఒక్కొక్కప్పుడు ఏ రంగును లేకుండు ననియు తెలియును. ఇతరులు పూర్ణసత్యము తెలియక పోవుటచేత తమలోతాము వివాదపడి బాధపడుదురు.

అవును. భగవంతుడు సాకారుడు. అట్లే నిరాకారుడును. అది ఎట్లో తెలియునా? బ్రహ్మము, నిర్వికారసచ్చిదానందము, అపార సాగరము వంటిది. సముద్రమునందు అచ్చటచ్చట శైత్యతీవ్రతచే నేర్పడిన మంచుగడ్డలు కన్పించును. అట్లే దాని యారాధకుల భక్తియను శైత్యప్రభావముచేత అనంతము సాంతముగ మారి సాకారబ్రహ్మముగ సాధకుని మోల ప్రత్యక్ష మగును. అనగా భగవంతుడు తన భక్తులకు మూర్తిమంతుడై సాక్షాత్కరించును. సూర్యోదయము కాగనే సముద్రమునందలి మంచు కరిగిపోయినట్లే జ్ఞానోదయము కాగనే మూర్తిమంతుడైన భగవంతుడు మరల అనంతము నిరాకారము అగు బ్రహ్మములోనికి కరిగిపోవును.

డాక్టర్: అవును. ప్రౌఢ్దెక్కగనే మంచు కరుగును. మీదుమిక్కిలి సూర్యుని తాపము నీటిని కనుపింపని యావిరిగా మార్చును.

శ్రీరామకృష్ణులు: అవును. అది నిజమే. బ్రహ్మము మాత్రమే సత్యము. జగము మిథ్య అను వివేచన ఫలితముగా సాధకుడు సమాధిగతు డగును. అప్పుడు అతనికి భగవంతుని రూపములు గుణములు పూర్తిగ నదృశ్యమగును. అప్పు డతడు భగవంతు నొక వ్యక్తిగా భావింపడు. అప్పు డతడు భగవంతు డన నేమో మాటలలో వర్ణింపజాలడు. దానిని వర్ణించువా డెవడు? ఎవడు వర్ణింపవలెనో అతడు లేనేలేడు– అతడు ఇక తన ''నేను''ను కనుగొనజాలడు. అట్టి వ్యక్తికి బ్రహ్మము నిర్గుణము. అట్టి స్థితిలో, మానవుని గహనాంతఃకరణములో, భగవంతుడు 'చిత్తు'గ మాత్రమే అనుభూతు డగుచున్నాడు. అతడు మనస్సునకును బుద్ధికిని గోచరుడు కాడు.

కనుక, జనులు భగవద్భక్తిని చంద్రుని కాంతితోను, జ్ఞానమును సూర్యుని తీక్ష్ణకిరణములతోను పోల్తురు. ఉత్తరధ్రువమునందును దక్షిణధ్రువమునందును సముద్రములు గలవని వినియున్నాను. అచ్చట సముద్రమును గడ్డ కట్టించు చలిగాలులు వీచును. అచ్చటికి ఓడలు పోజాలవు. అవి మంచుగడ్డలచే నడ్డగింపబడును.

శ్రీ రామకృష్ణ జగద్గురువరేణ్యుడు

కేశవ బ్రహ్మచారి

"శ్రీరామకృష్ణుల జీవితము వారి యుపదేశములకంటెను సహస్రగుణాధికముగా ఉపనిషత్తులపై సజీవ భాష్యము; మానవరూపము దాల్చిన ఉపనిషత్సారమే యాతడని చెప్పనోపును. అట్టి నిరుపమాన పరిపూర్ణత, సర్వజీవులపైనను ప్రసరించునట్టి అద్భుతమైనదయ, సంసారబద్ధులగు మానవులయందు అట్టి గాఢ సానుభూతియు ఈ ప్రపంచమున మరెచ్చటను గానరావు......ప్రాచ్య, పాశ్చాత్య నాగరికతాసమ్మేళనమును గొనివచ్చుటకే వారు ఆవిర్భవించినది. గడచిన అనేకశతాబ్దములందు ఇంతటి మహనీయుని — ఇట్టి యద్భుతధర్మసమన్వయాచార్యుని — భారతమాత కనియుండలేదు......ఈ నవయుగధర్మము ప్రపంచమున కంతకును - ముఖ్యముగా భారతదేశమునకు-విశేషకల్యాణహేతుభూతము; ఈ నవయుగధర్మప్రవర్తకుడగు శ్రీరామకృష్ణ భగవానుడు ప్రాచీనమతస్థాపనాచార్యుల పునస్సంస్కృతమూర్తి!

ఋషులును అవతారమూర్తులును నిజముగా దేనిని బోధింపనెంచిరో, ఆ తత్త్వముల నన్నిటిని వీరు తమ జీవితమున, అనుభవపూర్వకముగా ప్రకటించిరి. ఈ పురుషుడు తన ఏబదియేండ్లలోనే పంచసహస్రవర్ష పర్యంతమగు భారత జాతీయ పారమార్థికజీవనము నంతయు జీవించి భావిసంతతికి ఆదర్శమై యొప్పెను"—అని వారి శిష్యులలో అగ్రగణ్యుడగు శ్రీ వివేకానంద స్వామి లోకమునకు మేలుకొలుపులనదగు తన లేఖలలో వ్రాసియున్నాడు.

ఇట్టి శ్రీ రామకృష్ణ భగవానుడు సాక్షాత్ జగద్గురువే! ఆయనజీవితమును పరిశీలించినచో, ఆయనయందు సద్గురువరేణ్యుని లక్షణములు పొడగట్టును. బాలసూర్యునిబోలు నాతని దివ్యమూర్తి, ఆయన ప్రేమమయ ప్రవర్తనము, ఆయన ధీవైభవము జనుల నద్భుతరీతి నాకర్షించెను. ఆయన లౌకికవిద్యల నభ్యసింపలేదు. కాని ఆయన ధారణాశక్తియు, అసమాన ధీవైభవమును ఈ లోటును పూర్తిగా దీర్చివేసినవి. పండితులచే జరుపబడు పురాణపఠనములను, శాస్త్రవ్యాఖ్యానములను నాతడాలకించి భారతీయవిజ్ఞానఖనులగు భారత, భాగవతాది గ్రంథములసారమును పూర్తిగా గ్రోలెను. జీవుల స్వభావ వర్తనములను పరిశీలించి — ప్రకృతియను గ్రంథము నాతడు ఆమూలాగ్రముగా పఠించి, యందలి తత్త్వమును కరతలామలక మొనర్చుకొనెను.

అనేకులకు ఈ బాలకుని పలుకులు జ్ఞానప్రదీపకములై భాసించెను. కాలక్రమేణ ఈ శక్తి వికసింపసాగెను. దక్షిణేశ్వరాలయ నిర్వాహకర్తలగు రాసమణీ, మధురనాథుల యెడ ఆయ నెన్నడును సేవకభావము వహింపలేదు. సరికదా, సామాన్య బహిఃప్రజ్ఞయందు వారి యాప్తుడుగను, దివ్యభావములందు ఇలవేలుపుగను వర్తించెను. ఆయనకు బోధింప వచ్చిన గురువులు ఆతనికి నేర్పిన దానికంటె, వారే విశేషము నేర్చుకొని వెడలిరి. భైరవీ బ్రాహ్మణి యాతని సాంగత్యముచేతన శీలమునందలి లోపముల సవరించుకొని యఖండవైరాగ్యము నలవరచుకొనెను. ఆయన కద్వైతజ్ఞానము నుపదేశించిన తోతాపురియు తన కపూర్వమగు భక్తిరహస్యముల నాతనినుండి గ్రహించెను. మఱియు 1870 వ సం॥న ఆయన మధురనాథునితో తీర్థయాత్రకు వెడలునపుడు అనేకు లాయన సంసర్గమున ధన్యులైరి. విశే

మము – వివిధసాంప్రదాయములకు చెందిన సాధకులును, సన్న్యాసులును వందలకొలది దక్షిణేశ్వరము వచ్చి యాతని దివ్యోపదేశామృతమును గ్రోలసాగిరి. పండితు లాతని వచనసుధ నాస్వాదించి ముగ్ధులైరి. వైష్ణవచరణుడు, పద్మలోచనుడు, నారాయణశాస్త్రి, గౌరీపండితుడు, శశధరతర్కచూడామణి, కేశవచంద్రసేనుడు, ప్రతాపచంద్ర మజుందారు, విజయకృష్ణ గోస్వామి, నాగమహాశయుడు మున్నగు మహనీయులు ఆ యమృతాస్వాదన భాగ్యమును బడసి తన్మయులై శ్రీరామకృష్ణుడు సాక్షాద్భగవదవతారమూర్తి యని భావింపసాగిరి.

శ్రీ రామకృష్ణుని సాధనసమయమున ఆయనను వెదకుకొని వచ్చినభైరవీ బ్రాహ్మణియను మహాయోగిని, ఆయనకు సమస్త తాంత్రికరహస్యముల వెల్లడించెను. అరువదినాలుగు శాక్తేయ తంత్రములందును గల ప్రధానసాధనల నన్నిటిని శ్రీరామకృష్ణు డీమె శిక్షణమున నభ్యసించెను. ఈ సాధనలు సామాన్యసాధకుల కసాధ్యములు; మీదుమిక్కిలి ప్రమాదకరములు. కాని జితేంద్రియచక్రవర్తియు, జగజ్జనని ముద్దులబిడ్డడగు శ్రీరామకృష్ణుడు వీని నన్నిటిని అవలీలగా సాధించెను. ఆతని ప్రతిభాతిశయమును గాంచి, ఆ మహాయోగిని, పండితసభాసమక్షమున శ్రీ రామకృష్ణుడు సాక్షాద్భగవదవతారమూర్తి యని శాస్త్రప్రమాణములతో నిరూపించెను.

తర్వాత శ్రీరామకృష్ణు డచిరకాలముననే వైష్ణవసాధనల నన్నిటిని విజయవంతముగా నభ్యసించెను. పిమ్మట అద్వైతవేదాంతియు, యతివరేణ్యుడు నగు శ్రీతోతాపురి, శ్రీరామకృష్ణుల కలిసికొని, ఆయనకు సన్న్యాసదీక్ష నొసగెను. శ్రీతోతాపురి శిక్షణమున ఆయన నిర్గుణ నిరాకారబ్రహ్మధ్యానమున నుత్తీర్ణుడై అఖండ బ్రహ్మసాక్షాత్కారమును బడసెను. ఏ అద్వైత సిద్ధిని పొందుటకు శ్రీతోతాపురి నలుబది సంవత్సరములు కఠినసాధనలు చేయవలసివచ్చెనో, అట్టి నిర్వికల్పసమాధి మూడుదినములలో శ్రీ రామకృష్ణునకు కరతలామలకమయ్యెను. ఎచ్చటైనను మూడుదినములకంటె ఎక్కువగా నిలువని పరివ్రాజకోత్తముడగు శ్రీతోతాపురి శ్రీ రామకృష్ణుని యఖండప్రతిభచే నాకృష్టుడై ఇంచుమించు ఒక సంవత్సరము నాతని సాంగత్యమున గడపెను. ఇట్లే ఇతర మతములగు ఇస్లాము, క్రైస్తవము మున్నగు మతసాధనల సమగ్రముగా నభ్యసించి, అతి స్వల్పకాలమున విజయోపేతుడై, విభిన్నమతము లన్నియు ఒకే లక్ష్యము కలిగియున్నవని అనుభవపూర్వకముగా గ్రహించెను. బ్రహ్మానందతేజము బహువిధముల ప్రకాశితమై సర్వమతసామరస్యమాతనియందు రూపుదాల్చెను. భక్తి, జ్ఞాన, కర్మాది యోగములును, ద్వైతాద్వైత విశిష్టాద్వైతాది మతములును శ్రీరామకృష్ణజీవితమను కుసుమమాలికయందలి వివిధకుసుమరాజములై విలసిల్లెను. అందలి దివ్యసౌరభము దేశమంతటను వ్యాపింప, వారి వచనామృతము నాస్వాదించుటకై ముముక్షుజనసమూహము లరుదెంచెను.

శ్రీరామకృష్ణుల జగద్గురుత్వము బాల్యము నుండియే ప్రారంభమైనను, 1875 వ సం॥న నాతడు బ్రహ్మసమాజనాయకుడగు కేశవచంద్రసేనుని కలిసికొనిన నాటినుండి, యాతని యుపదేశామృతము లోకమునకవిచ్ఛిన్నముగా ప్రవహింపసాగెను. ఆయన అద్వితీయమగు ఔన్నత్యమును, అసమానప్రతిభను గూర్చి కేశవచంద్రసేనుడు తన మహోపన్యాసములచే, రచనములచే లోకమునకు జాటసాగెను. అంతట కలకత్తా పౌరులు, ముఖ్యముగా విద్యార్థికులు

ఆబాలవృద్ధము తీర్థప్రజవలె శ్రీరామకృష్ణ సందర్శనార్థమై రాసాగిరి.

ఇటు లాతనిని దర్శించిన ముముక్షువులలో ననేకులు క్రమముగా నొక భక్తబృందమై వెలసిరి. కాలాంతరమున వీరే శ్రీరామకృష్ణ సందేశమును ప్రపంచము నలుమూలలకును వ్యాపింపజేసిన ధన్యాత్ములు. గృహస్థులు, కామినీకాంచనములం దింకను తగుల్కొనని యువకులు, విద్యార్థులు—ఇటు లీ బృందమున నిరు తెగలవా రుండిరి. ఈసమయమున శ్రీవివేకానందస్వామి అనబఱగిన నరేంద్రనాథదత్తు నాయకత్వమున ఈ యువకులే కాలాంతరమున శ్రీ రామకృష్ణాశ్రమసన్న్యాసులై గురుదేవుల దివ్యసందేశమును వ్యాపింపజేసిన యతీంద్రులు. ఈ బాలశిష్యబృందమునందు నరేంద్రుడు శ్రీ రామకృష్ణుల కత్యంతప్రీతిపాత్రుడు. ఈ మహనీయుడే గురుసందేశమును ప్రాక్పశ్చిమఖండములం దంతటను వ్యాప్తియొనర్చెను. ఈ మహనీయుడే తన యఖండసేవలచే నవీనభారత దేశమున నూతనోత్తేజమును, నూతనచైతన్యమును ప్రభవింపజేసిన దేశభక్తాగ్రగణ్యుడు.

ఈ భక్తబృందమునకు బోధించుటకై, వారల జీవితవిధానమును మహోన్నతాదర్శ దీపిత మొనర్చుటకై—శ్రీరామకృష్ణుడు తన జీవితశేషము నంతయు వినియోగించెను. శిష్యుల కతడు అత్యంతప్రీతిపాత్రుడు. గురుదేవుల యట్టి నిస్వార్థప్రేమయే తమ ఆకర్షణకు కారణమని శ్రీవివేకానందస్వామి పలుకువారు. శిష్యుల కాతడు ఆప్తబంధువు; సన్నిహిత మిత్రుడు. ఆయన యెప్పుడును తాను గురువని తలంచి ఎఱుగడు. తన్ను ఎవరైనను గురువని పిలిచినను సహింపడు. తాను కేవలము నిమిత్త మాత్రుడ ననియు, జగజ్జననియే ఈ కార్యముల నన్నిటిని చేయించుచున్నదనియు ఆయన యెఱుగును. జగజ్జననియెడ ఆతని ఇట్టి సంపూర్ణ శరణాగతి వలననే ఆతనియందు ఆచార్యశక్తి అఖండముగా ప్రకాశితము కాసాగెను. ఆతని సాన్నిధ్యము సర్వమును పవిత్రము, మహనీయముగా నొనర్చెను. పరుసవేది తాకున నినుము బంగార మగునట్లు పతితు లాతని సంసర్గమున పావనులైరి.

శ్రీరామకృష్ణుల యందలి ప్రత్యేకత—ఆయన కఠినపరీక్షలయందు కడతేరనిదే శిష్యులుగా గ్రహించువాడు కాడు. తన శిష్యులు మానవులకు ఆదర్శప్రాయులై యుండవలెననియే వారి ప్రధానాశయముగా నుండెను. శిష్యుల శారీరకలక్షణములను, ప్రవర్తనములను పరిశీలించుటలో ఆయన అతి నిపుణుడు. శిష్యులు అజాగ్రత్తగా నున్నప్పుడు వారి చర్యలను అతిజాగ్రత్తగా పరిశీలించును. ప్రశ్నలు వైచి వారి మనోభావముల గమనించును. ఒక్కొక్కప్పుడు ఒక విధమైన సమాధిస్థితి కలిగించి వారిచే తమ హృదయాంతర్గత రహస్యముల ప్రకాశింపచేయును. వారి మనస్తత్త్వము ననుసరించి, వారికి అనువగు సాధనపద్ధతిని సూచించును. వారి బోధనావిధాన మత్యద్భుతము. వర్తకులు నాణెములను పరీక్షించుచందమున తన బోధనల పరిపూర్ణముగా బరీక్షింపనిదే స్వీకరింపవల దనును. శిష్యులతో నాతడెన్నడును తర్కమునకు దిగడు. ఒక్కమాటచే, స్పర్శచే, కటాక్షముచే—నాతడు బోధించును. మహోన్నతాధ్యాత్మికతత్త్వములను వింతలలో, వినోదములతో, ఆటలతో, పాటలతో బోధించును. శిష్యుల దైనందిన కార్యక్రమములు పరిశీలించి, క్రమవిరహితమగు ఎట్టి స్వల్పవిషయమునైనను వారిచే గుర్తింపచేసి, సరియైన మార్గము చూపించును. ఇవియే కదా జగద్గురు లక్షణములు!

అతని సంభాషణము లొకప్పుడు కడుపు చెక్కలగునట్లు నవ్వించును. మఱి యొకప్పుడు శ్వాసలు కట్టుపడ నిశ్చేష్టుల నొనరించును. ఒక పరి భక్తిపరవశుడై జగజ్జనని నామము నుచ్చరించుచు, కీర్తనలతో నృత్యము చేయును— పిమ్మట భగవానుని సగుణనిర్గుణరూపముల సమన్వయమువంటి వేదాంతరహస్యములను సహజసరళరీతి నత్యద్భుతముగా బోధించును. ఇట్టి మహోన్నతమగు ఆధ్యాత్మికభావముల నుండి అవలీలగా వ్యావహారికవిషయములలోనికి దిగి ప్రపంచమున వర్తింపవలసిన విధమును నేర్పును; నిరంజనునకు తన దుడుకుతనము మానుకొన సూచించును; స్త్రీలను ద్వేషించు వారికి, వారియెడ పూజ్యభావము నలవరచుకొన నేర్పును. ఆలుబిడ్డలఎడ నలక్ష్యము చూపుచుండిన నొకనిని చీవాట్లు పెట్టును. భక్తి, వేదాంతము, లోకవర్తనము— దేనినిగుఱించి బోధించినను అతని బోధనలు మనోహరదృష్టాంతములతో, హాస్యచమత్కారములతో, అత్యంత సులభశైలిలో, నీతికథారత్నములతో, మృదుమధురస్వరమున అలరారుచుండును.

శ్రీశారదాదేవిని గృహిణిగా గ్రహించి గృహస్థులకు ఆదర్శజీవితమును గడపు విధానమును ప్రత్యక్షముగా నాచరించి చూపెను. గృహస్థజీవనము కేవలము కామవాంఛల తీర్చుకొనుటకు కాదనియు, అది చాల పూజనీయమైనదనియు, జీవితలక్ష్యమగు ఆత్మసాక్షాత్కారమున నొక మైలురాయి యనియు, అట్టి లక్ష్యమును చేరుటకు ఒకరికొకరు సహకారులనియు, అది కేవలము ఆత్మల సంపర్కమనియు బోధించెను. గృహస్థులకుకూడ ఆత్మసాక్షాత్కారము సాధ్యమే యను విషయమును విస్పష్టముగా బోధించెను.

ఆయన జితేంద్రియత్వము, కామినీకాంచనవిజయము వర్ణనాతీతము. యుక్తవయస్కురాలగు భార్యతో కొన్ని నెలలు కామకళంకము లేక ఒకే గదిలో గడిపె ననిన ఆయన జితేంద్రియత్వమునకు వేఱు నిదర్శనము కావలెనా? తన జీవితసమభాగినియగు శ్రీశారదాదేవినే జగజ్జననీ స్వరూపముగ గాంచి పూజించిన ఆ మహాత్ముడు స్త్రీల నందఱిని మాతృస్వరూపిణులుగానే గాంచె నని వేర పేర్కొనవలయునా?

అతని కాంచనవిజయ మన్ననో అత్యద్భుతము. కేవల మొక నాణెమును తాకినను, వారి శరీరము ముడుచుకొని పోవును. చేతులు మెలికలు తిరుగును.

ఇట్టి సద్గుణరూపదివ్యమూర్తియగు శ్రీరామకృష్ణుని జీవితమే వారి శిష్యుల నంతటి గొప్ప మహనీయులుగా నొనర్చె నన్న అందు అతిశయోక్తి ఏ మున్నది? ఈ దివ్యమూర్తియే తన అంత్యకాలమున నవీనభారతమున కుత్తేజకర్తయగు శ్రీవివేకానందులకు తన దివ్యతపశ్శక్తి నంతయు ధారపోసెను. తన్మూలమున స్వామి మహాకార్యముల సాధించెను.

ఇది యంతయు సరియే. అప్పటికాలమున తన శిష్యులను దిద్దుట కన్ననో శ్రీరామకృష్ణుడుండెను. నేటి వారి గతి ఏమి? అని ప్రశ్నింపవచ్చును. నేడు శ్రీరామకృష్ణుడు తన భౌతికదేహమున లేకున్నను, వారొసగిన అమూల్యబోధనలు, వారి అద్భుతజీవితము మనముందు నిలిచియున్నవి. వానిని మనము అనుసరింపవచ్చును కదా! వారి యనుగ్రహపాత్రులము కావచ్చును కదా!

ఆధునికయుగమునకు శ్రీరామకృష్ణుని ఆవశ్యకత*

వక్త:
పూజ్య శ్రీమత్ తపస్యానందస్వామి

అనువక్త:
బి. యస్. ఆర్. ఆంజనేయులు

మీలో అనేకులు భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణ, శ్రీ వివేకానందస్వామి శ్రీ శారదాదేవి పేరులను వినియుందురు. కొందరు వారి జీవితములను పైపైన చదివియుందురు. మిగిలినవారిలో ఏ కొలదిమంది యైనను వారి జీవితములను కూలంకషముగా పఠించియుందురు. శ్రీరామకృష్ణ—వివేకానందుల జీవితములను శ్రద్ధాభక్తులతో అధ్యయనముచేయు అవకాశము లేని అనేకులకు ఒక ప్రశ్న ఉత్పన్నమగుచుండును. ఈ కాలమునకు, ఆ వ్యక్తులకు గల సంబంధమేమి? ఈ దేశము నలుమూలల ఎందఱో సాధుసత్తములు మహాత్ములు గలరు. అంతయేల—ప్రతి రాష్ట్రములోను, ప్రతి జిల్లాలోను ప్రతి తాలూకాలో సైతము ఎందఱో మహాత్ములు ఇదివరకు పుట్టియున్నారు, ఇప్పుడును పుట్టుచున్నారు. ఈ ముగ్గురు వ్యక్తులు ఎంత గొప్పవారైనను, ఎంత పూజార్హులైనను, దూరమందున్న వంగదేశములో పుట్టిన వీరు, ఈ ప్రాంతములోను, భారతదేశమందలి ఇతర చోట్లను, ప్రపంచమందలి వివిధప్రాంతముల లోను గౌరవముతో ఏల చూడబడవలయును, దాదాపు దేవతలవలె ఏల పూజింపబడవలెను? అను ఈ ప్రశ్న ఇతరుల మనస్సులలో కూడ పొడసూపును.

దీనిని నేనొక సాదృశ్యముతో వివరించెదను. ఒక గొప్ప మామిడిచెట్టు కలదు. ఆ చెట్టున ఒకానొక కొమ్మకు కొన్ని చాల పెద్దవైన మధురఫలములు గలవు. నిజమునకు ఈ పండ్లు ఆ ఒక్క కొమ్మయందే ఉన్నవి. కాని అవి ఆ కొమ్మకు మాత్రమే చెందవలసిన అగత్యము లేదుకదా! అవి ఆ మొత్తము చెట్టునకు సంబంధించినవి. ఆ చెట్టు తీసికొను పోషక పదార్థములు ఆకులుగాను, పూవులుగాను, ఈ కొమ్మయందు కన్పించు పండ్లుగాను మార్చబడుచున్నవి. అందుచే అవి ఈ కొమ్మకు మాత్రమేగాక మొత్తము చెట్టునకు సంబంధించినవి. అదేవిధముగా శ్రీరామకృష్ణ, శ్రీ వివేకానందస్వామి, శ్రీ శారదాదేవి అను ఈ ముగ్గురు వ్యక్తులును దూరమున వంగదేశమునందు ఉద్భవించినను, వారు భారతదేశమను మహావృక్షమున — ఈ భారతదేశముననే గాదు — ప్రపంచపు ఆధ్యాత్మిక సంస్కృతి అను మహావృక్షమున ఫలించిన అత్యద్భుత మధుర ఫలములు. ఈ ముగ్గురు వ్యక్తులు అందొక శాఖయందు ఫలించినను వారు ఆ కొమ్మకు మాత్రమే గాక, యావత్ప్రపంచమునకు, అన్ని ప్రాంతములకు, అన్ని రాష్ట్రములకు, జీవితములో ఆధ్యాత్మిక ఆకాంక్షయున్న మనలో ప్రతిఒక్కరికి, చెందుచున్నారు.

ఇంతేగాక వారు మనకు అత్యంత సామీప్యములో అనగా ఒకశతాబ్దికి పూర్వమే యుండిరను ముఖ్యవిషయమును గ్రహింపవలెను. వారి దాపునకు వచ్చిన విద్యాధికులు, వారి సముఖములో వారి జీవితములను విమర్శక దృష్టితో పరిశీలించి, వారి గొప్ప ఆధ్యాత్మికానుభూతులందు విశ్వాసము కలిగిన తర్వాతనే విమర్శనాత్మకముగాను, వైదుష్యముతోను వానిని గ్రంథస్థ మొనర్చియున్నారు. ఇదియొక ప్రత్యేకత. ఈ దేశములో అనేకులు

బాపట్ల భావనారాయణస్వామి ఆలయములో 19-3-74 న శ్రీరామకృష్ణ సేవాసమితివారు ఏర్పరచిన సభలో ప్రసంగించిన ఆంగ్లోపన్యాససారము.

మహాపురుషులు, సాధుసత్తములు శతాబ్దముల నుండి ఉన్నప్పటికిని విమర్శనాత్మకమైన పరిశీలన ఈ దేశమున అభివృద్ధి చెందియుండలేదు. అందువలననే పురాణములలోని శ్రీరామ శ్రీకృష్ణాదుల విషయములోను తర్వాతివారి విషయములోను చరిత్రాత్మక విషయములు అనేకమైన అతిశయోక్తులతోను, ఊహలతోను కలగాపులగమై యుండుటవలన విజ్ఞాని, చారిత్రాత్మికుడు, కళావేత్త అయిన 20 వ శతాబ్దపు విమర్శకుడు నిజానిజములను ఈ ఊహాపోహలనుండి వేరుచేయుటకు కష్టపడుచున్నాడు. మొన్నమొన్ననే కలకత్తా వంటి మహానగరమున జీవించిన శ్రీరామకృష్ణుని విషయములో కొందఱు శిష్యులుగా గాక, విమర్శకులుగా దగ్గరజేరి వారి జీవితవిధానమును విమర్శనాత్మకముగా పరిశీలించి గ్రంథస్థము చేసియుండుటచే, ఆ విషయములు మన కెక్కువ విశ్వసనీయము లగుచున్నవి. నిక్కముగా సత్యాన్వేషకులైన పలువురు భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణుని జీవితముచేతను, బోధలచేతను ముగ్ధులగుచున్నారు.

అంతేకాక రామకృష్ణుని జీవితము, ఆయన బోధలు హిందువునే కాక ఏ ఇతర మతస్థుని గూడ అతనిని తన మతమునుండి ఆధ్యాత్మిక సాంప్రదాయములనుండి వేరుచేయుట లేదు. ఈ శతాబ్దిలో పుట్టిన మనకందరకు కొన్ని కొన్ని ప్రత్యేక ఆధ్యాత్మికభావములు, సంప్రదాయములు కలవు. వైష్ణవులు భగవంతుని నారాయణునిగాను, శ్రీకృష్ణునిగాను తలంచుచు శ్రీరామ శ్రీకృష్ణాది అవతారములుగ అర్చించుచున్నారు. అది వైష్ణవసంప్రదాయము. అట్లే శైవసంప్రదాయ మున్నది. పరమేశ్వరుని వారు ప్రమథగణములు హిమాలయములలో పరివేష్టించియున్న శివునిగా తలంతురు. వారి అర్చావిధానము వైష్ణవమునకు పూర్తిగా భిన్నమై యున్నది. శక్త్యుపాసన వేరొకటి. శక్తిఉపాసకులు భగవంతుని పురుషునిగా గాక స్త్రీగా భావించి, దివ్యజననియొక్క అనేక రూపములను ఆరాధింతురు. ఈవిధముగా మన దేశములో విభిన్నమత సంప్రదాయములు ప్రబలియున్నవి.

సంప్రదాయ మనునది ఒక ఉత్తుంగ పర్వతమునుండి దిగుచు దారిలోనున్న వండలి సారమునుగొని సముద్రాభిముఖమై పారు మహానది వంటిది. అదేవిధముగా ఈ దేశములో ఆధ్యాత్మిక సంప్రదాయము పరమాత్మయను మహాశిఖరమునుండి పారుచు, పరిసరములను సారవంత మొనర్చి తన ప్రవాహముతో ప్రజలను పరబ్రహ్మమువైపునకు గొనిపోవుచున్నది. శ్రీరామకృష్ణుని జీవితముతో సంప్రదాయములేవియు సంఘర్షణపడక అవి యన్నియు చేరి ఆయనలో ఐక్యమగుచున్నవి. శ్రీరామకృష్ణునియందు వైష్ణవుడు, శాక్తేయుడు, శైవుడు, అద్వైతి, క్రైస్తవుడు, ముస్లిమ్ ఎల్లరును కలరు. ఈ దేశమందు ఉద్భవించిన సంప్రదాయములన్నియు అతనియందు ఒక కూడలిస్థానమును పొందుచున్నవి. శ్రీరామకృష్ణుని అనుభూతులు, బోధలు ఈ కాలమున అనగా విభిన్నమతములవారు, వర్గములవారు, సంస్కృతులవారు కలసి నివసించవలసిన ఈ సమయమునకు చాల అనువుగా ఉన్నవి. ముఖ్యముగా విభిన్న సంప్రదాయవర్గములకు చెందిన హిందువులమైన మన మందరము ఒక మహావ్యక్తియందు ఒకటిగా కలసియుండనిచో, ప్రపంచమున (హిందువులమైన) మనకు భవిష్యత్తు అనునది ఉండనే ఉండదు. శ్రీరామకృష్ణుని యందుగల ఈ విశ్వవ్యాపకత్వ మనునది భారతీయులేకాక ప్రపంచమందలి వివిధప్రాంతముల

వారందరు ఆయనను అంగీకరించి గౌరవించుటకు అర్హమైన మరియొక ప్రత్యేకత.

శ్రీరామకృష్ణుని శిష్యులలో ముఖ్యుడైన అభేదానందస్వామి, ఈభావమునే ఒక మనోజ్ఞమైన సంస్కృత శ్లోకములో వర్ణించియున్నారు.

శ్లో॥ శాక్తైః శివేతి శివ ఇత్యపి శంభుభక్తైః
కృష్ణావతార ఇతి వైష్ణవ శేఖరైశ్చ
జ్ఞానీతి యః పరమహంస ఇతీవ ధీరైః
సంజ్ఞాయతే హరో భజ రామకృష్ణః॥

శాక్తైః శివఇతి: శాక్తుడనగా శక్తిసంప్రదాయమునకు చెందినవాడు. దానిలో దేవి 'సౌమ్య', 'రౌద్ర' రూపములలో త్రిపురాంబికగానో, సరస్వతిగానో, పార్వతిగానో, మహాకాళిగానో అర్చింపబడుచున్నది. శ్రీరామకృష్ణుడు ఈ మూడురూపములలోను, శాక్తేయ గ్రంథములలో చెప్పబడిన రూపము లన్నింటిలోను దేవిని అర్చించి సిద్ధిని బడసెను. కావున శాక్తేయు డెవరైనను ఆయన దగ్గరకు వచ్చినపుడు అతడు ఆయనను శివస్వరూపునిగా దర్శించెను. శివుడు దేవీభావమే. అతడు శ్రీరామకృష్ణుని దివ్యజననిగా దర్శించెను.

శివ ఇత్యపి శంభు భక్తైః: ఇతర విధానములకు చెందిన భక్తులు శ్రీరామకృష్ణుని కలసినప్పుడు—(శివభక్తులు విష్ణుని దర్శింపరని, వైష్ణవులు శివుని ఊరేగింపును సహింపరని మనకు తెలియును.) ఆయనలో శివశక్తి ఆదర్శములనేగాక, వైష్ణవ ఆదర్శముగూడ చక్కగా సమ్మిళితమైనట్లు కనుగొందురు.

కృష్ణావతార ఇతి వైష్ణవశేఖరైశ్చ: వైష్ణవుని భాగవతము 'భాగవతోత్తమునిగా' వర్ణించినది. శ్రీరామకృష్ణుని జీవితము చదివినచో 'జటధారి', 'గోపాలుని తల్లి', భైరవీబ్రాహ్మణి, కృష్ణానుచరులైన అనేక ఇతర వైష్ణవులు ఆయన దగ్గరకువచ్చినట్లు కనుగొందుము. వారు శ్రీరామకృష్ణుని శ్రీకృష్ణస్వరూపునిగానే దర్శించిరి.

జ్ఞానీతి యః పరమహంస ఇతీవ ధీరైః: ధీరుడనగా అద్వైతసిద్ధి నందినవాడు. శ్రీరామకృష్ణుని జీవితములో ఆయన భగవంతుని దేవిగా ఉపాసన చేయుచుండగా 'తోతాపురి' యను నగ్నసన్న్యాసి వచ్చెను. ఆయన దిగంబరి. సర్వము ఆయనకు బ్రహ్మమే. ఆయన దక్షిణేశ్వరమునకు వచ్చినప్పుడు శ్రీరామకృష్ణుని అద్వైతసాధన చేయుటకు అత్యంతము పాత్రుడైనవానినిగా కనుగొని అద్వైతోపదేశము చేసినంతనే అతడు నిర్వికల్ప సమాధి చెందెను. శ్రీరామకృష్ణుడు భక్తిస్వరూపము— ఆయనే కృష్ణుడు, రాముడు, దివ్యజనని మొదలగున వన్నియు. ఏ రూపమును భావింపక భగవంతుని సర్వవ్యాపకుడైన నిరాకార, నిర్గుణ పరబ్రహ్మముగా భావించు అద్వైతసాధకులు, ఆయన దగ్గరకు వచ్చినప్పుడు వారు ఆయనను ధీరునిగా, పరమహంసగా, జ్ఞానిగా దర్శించిరి. ధీర యను పదము భాగవతములో వర్ణించిన కృష్ణుని మన స్మృతిపథమునకు తెచ్చును. శ్రీకృష్ణుడు సభారంగమున ప్రవేశింపగనే కంసుడు ఆయనను కాలస్వరూపునిగా చూచెను. భక్తులు అత్యంతారాధ్యదైవముగా దర్శించిరి. స్త్రీలు సౌందర్యరాశిగా కనుగొనిరి. అదేవిధముగా బహువిధాధ్యాత్మికానుభూతులను తనలో తాదాత్మ్యమొనర్చుకొనిన శ్రీరామకృష్ణుడను ఆధునిక శ్రీకృష్ణుడు మనముందు నిలచియున్నాడు.

మరొక్క విషయము ప్రస్తావించి ఈ ఉపన్యాసమును ముగించుచున్నాను. ఇంతవరకు శ్రీరామకృష్ణుని అద్వితీయవ్యక్తిత్వముగూర్చి,

ప్రత్యేకాకర్షణను గూర్చి ముచ్చటించితిని. వ్యక్తుల జీవితములకు సంబంధించిన ఆయన బోధలలోని ఒక్క విషయమును మాత్రము ప్రస్తావింతును. మనమందరము భగవంతుని యందు విశ్వాసమునకై ప్రయత్నించుచున్నను ప్రతివారి మనస్సునందు భగవంతుని అస్తిత్వమునుగూర్చి సందేహము ఉండనేయుండును. శ్రీరామకృష్ణుని జీవితమును పరిశీలించితిమేని ఈ సందేహము కొంతవరకు నివృత్తి కాగలదు. శ్రీరామకృష్ణుని జీవితము చదివిన ప్రతివారికి సందేహము పూర్తిగా నివృత్తి కాకపోయినను సందేహనివృత్తి మార్గములో అతడు అడుగిడును. "తల్లి పనిలో మునిగియున్నప్పుడు ఆటలో నిమగ్నమైన బిడ్డవలె మానవుడున్నా" డని ఆయన చెప్పెను. ఆటవస్తువులన్నియు బిడ్డముందు వైచి తల్లి పని చూచుకొనబోవును. బిడ్డ బొమ్మల ధోరణిలోపడి ఆడుకొనుచున్నంత సేపు తల్లి కనిపింపదు. అమ్మ లేనే లేదా అని పించును. కాని ఆటలో విసుగెత్తి ఆకలిచెందిన బిడ్డ ఏడువ మొదలుపెట్టును. కాని తల్లి రాదు. మామూలు ఏడుపు ఆమెదృష్టిని మరల్పదు. ఆకలితో అలమటించిన బిడ్డ నిజముగా ఏడ్చును. "అప్పుడు ఎక్కడినుండియో తెలియదు. తల్లి వచ్చి బిడ్డను చంక కెత్తుకొను"నని శ్రీరామకృష్ణుడు చెప్పెను. ఇది కట్టుకథ గాదు. ఆకలి గొన్న ప్రతి బిడ్డ కథ ఇంతే. అన్నమునకై అలమటించినట్లు, నీటికై దప్పికగొన్నట్లు నీవు భగవంతునకై ఆధ్యాత్మికక్షుధాబాధితుడ వైనచో నీకు ఈ ఆకలిని తీర్చి తృప్తి, ఆనందములతో నిన్ను పరిపూర్ణుని చేయునట్టి చైతన్యనిధి, ఒక మహాశక్తి, ఒక అనుభూతి కలదు. అది ఏకైకసత్. శ్రీరామకృష్ణుని జీవితము దీనిని నిరూపించినది. 'మహాశయా! మీరు దేవుని చూచితిరా?' అని ప్రశ్నించిన సంశయాళువుడగు వివేకానందుని సూటి ప్రశ్నకు "అవు"నని సమాధానము చెప్పినవ్యక్తి శ్రీరామకృష్ణ డొక్కడే. "నిన్ను చూచినంతటికంటె భగవంతుని ఎక్కువ విస్పష్టముగా చూచుచున్నా"నని ఆయన చెప్పెను. దేవునిగూర్చి వచించుటకు వీలులేని వానికి ఇట్టి సమాధానము ఇచ్చినది ప్రపంచ చరిత్రలో అత డొక్కడే. భగవంతునియొక్క అస్తిత్వమునుగూర్చి తెలిసికొనగోరువారికి భగవాన్ శ్రీరామకృష్ణుని జీవితసందేశములకన్న ఉత్తమ పరిష్కారము మరొకటి లేదు. మహనీయుడైన గాంధీ మహాత్ముడు శ్రీరామకృష్ణ జీవితమునకుమున్నుడి వ్రాయుచు "రామకృష్ణుని జీవితము ధర్మానుష్ఠాన చరిత్ర. భగవంతుని ముఖాముఖ దర్శించుటకు ఆయన సాయపడును. భగవంతు డొక్కడే సత్యమనియు, మిగిలినది మిథ్యా మాత్రమని ఆయన జీవితము మనకు నిరూపించును. ఆయన జీవితసందేశములు లేనిచో సంశయవాదము నాస్తికవాదములచే అనేకులు నశించెడివారే. కాని ఎందఱకో ఆ సందేశములు శాంతినిచ్చినవి." గాంధీమహాత్ముడు వ్రాసిన ఈ కొద్ది వాక్కులకంటె ఎక్కువ రామకృష్ణబోధలను గూర్చి చెప్పుట కష్టసాధ్యము. ఈ వాక్యములను నేను మీకు సిఫారసు చేయుచున్నాను. నేను తెలిపిన ఈ కొద్దిభావములు మీకు తృప్తికల్గించినచో రామకృష్ణ జీవితసందేశములను ఈ మహావ్యక్తుల వ్యక్తిత్వములను కూలంకషముగా తెలిసికొనిన మన జీవితములు ధన్యతగాంచును. జీవిత లక్ష్య సిద్ధిమార్గమున మన జీవితము పురోగమించును.

అవతారవరిష్ఠుడు

నా గురుదేవుడు "ఆధ్యాత్మికశక్తి - సంపన్నుడవు కమ్ము. అపరోక్షానుభూతిని బడయుము." అని మనుష్యలోకము నుద్బోధించుచున్నాడు. ఆయన మీనుండి అపేక్షించునది సోదరమానవుల నిమిత్తము అపారత్యాగము. సహోదరప్రేమ ప్రసంగముల నాపి ఆ ప్రేమమును కార్యరంగమున ప్రదర్శింపు డనియే ఆయన మీకు జెప్పునది. త్యాగ మొనర్పవలయు తరుణ మాసన్న మైనది. సాక్షాత్కారానుభవమును బడయదగు సమయ మాసన్న మైనది. నీయందు త్యాగము, అనుభూతియును నెలకొనినయెడల ప్రపంచమునందలి సర్వమతములలోను ఓతప్రోతభావమున వెలయుచుండిన సమన్వయ సూత్రమునే పరిలక్షింపగలుగుదువు. వ్యర్థములగు వివాదముల కాస్కారములేదని గ్రహింపగలుగుదువు. గ్రహింపగలిగిన యెడలనే నీవు మానవకోటిని సేవింప సంసిద్ధుడ వగుదువు. సర్వధర్మసమన్వయ సత్యమును జగత్తునకు ప్రకటించి పరిస్ఫుట మొనర్చుటయే నా గురుదేవుని జీవితోద్దేశము. ఇతరమతాచార్యు లందఱును స్వనామాంకితములగు విశేషమతములను ప్రచార మొనర్చియుండిరి. కాని ఈ యుగాచార్యుడు తన శ్రేష్ఠతను ప్రకటింప బూనలేదు. అత డే మతమును నిందింపలేదు. బుద్ధిభేదమును సృష్టింపలేదు. ఏలయన, వాస్తవమున కీ మతము లన్నియు ఆ సనాతనమతాంతర్గతములు అను మహాసత్యము నతడు గ్రహించి యుండెను.

—శ్రీ వివేకానందస్వామి.

'యే యథా మాం ప్రపద్యన్తే తాం స్తథైవ భజామ్యహమ్' అని శ్రీకృష్ణభగవానుడభయ మిచ్చియున్నాడు. కాని ఇది యెట్లు సంభవము? శ్రీరాముని ఎదుట శ్రీకృష్ణస్తవము చేయనగునా? శ్రీకృష్ణునియం దేమైన ఎల్ల దేవతలును ఆవహించియుందురా ఎవరినిపిలిచిన వారు పలుకుటకు? ఇట్టి ప్రశ్నలకు సమాధానములు శ్రీరామకృష్ణచరితమునందు లభించును.

తండ్రియగు క్షుదిరాముడు గయాక్షేత్రమున నుండ గదాధరుడగు మహావిష్ణువు కలలో దర్శన మిచ్చి 'నీకు కుమారుడ నగుదు' నని అయాచితముగ ననుగ్రహించెను. తల్లియగు చంద్రాదేవి కామార్పుకూరున శివాలయమునకు బోవ అచ్చట ఆమె శివతేజము తనయందు ప్రవేశించుటను గని స్మృతిని కోల్పోయెను. జన్మమునందే ఇట్లు శివవిష్ణువుల సమ్మేళనమైన శ్రీరామకృష్ణుడు దినములు గడచుకొలది సకలదేవతలను తనయం దావిష్కరించుకొనెను.

చిన్నతనమునుండియే దైవభక్తితత్పరుడగు శ్రీరామకృష్ణుడు అనేక దివ్యదర్శనములను సమాధిస్థితులను పొందుచుండినను నిరంతర భగవత్సాక్షాత్కారమునకై పరితపించుచుండెను. పదునేడేండ్ల ప్రాయముననే 'పొట్టకూటి చదువు' తన కక్కఱలేదను దృఢనిశ్చయమునకు వచ్చెను. రాణీరాసమణీదేవి కట్టించిన భవతారిణీదేవ్యాలయమున పూజారియైనది మొదలు ఈ భగవద్దర్శనకాంక్ష ఎంత తీవ్రతర మైనదనగా అతనికి బాహ్యప్రపంచమంతయు వట్టి నీడలుగా కన్పించుచు భవతారిణీదేవిస్మరణయే సత్యపదార్థ మయ్యెను. చివరకతడు తన సాధనసాఫల్యమును బడసి తాను

పిలిచినపుడెల్ల భవతారిణీదేవి పలుకునట్లును దేవాలయమున గల విగ్రహము స్థానమున సాక్షాద్దేవియే అతని పూజల నందుకొను నట్లును చేసికొనగలిగెను. అతని సాక్షాత్కార మెంత నిక్కవమైన దనగా, బాలురు ఏ చిన్న కష్టము సమస్య వచ్చినను తమ తల్లులకడ కెట్లు పరుగిడుదురో అట్టి చనవుతో శ్రీరామకృష్ణుడు తన దైనందిన కార్యములను సమస్యలను తన 'అమ్మ'తో మురిపెములు గుడుచుచు చెప్పుకొనెడివాడు.

శ్రీరామకృష్ణుని కులదైవము శ్రీరఘువీరుడు. బాల్యమున గాఢసమాధి నందినది శివరాత్రి నాడు శివవేషధారి యైనపుడు. పూజారియైనది కాళీకాలయమున. కేవలము తన భగవద్దర్శన కాంక్షాతీవ్రతవలననే చివర కతడు భవతారిణీ దేవిని తన తల్లిగా బడయగలిగెను. ఏ రూపమున భగవంతు నారాధించిన ఆ రూపముననే భగవంతు డనుగ్రహించును గదా!

శ్రీరామకృష్ణుడు శ్రీరాముని సాక్షాత్కరించుకొనగోరి హనుమంతునివలె శ్రీరాముని భజింపదొరకొనెను. ఒకనా డాయన పంచవటియందు కూర్చుండియుండ, ఏ జపధ్యానములు చేయకయే, సీతాదేవి సాక్షాత్కరించి తనవంకకు వచ్చుచుండుటను చూచెను. భ్రమ యనుకొనుటకు వీలులేదు. పంచవటి, చెట్లు, గంగ, కోతి, కన్పించినట్లే సీతాదేవియు కన్పించుచుండెను. ప్రేమమయి దయాస్వరూపిణియు అగు సీతాదేవి శ్రీరామకృష్ణుని సమీపించి తన చిఱునగవు నతని కిచ్చుచున్నానని పలికి అతనియందు లీనమయ్యెను. శ్రీరామకృష్ణుని శరీరగృహమున దేవతలందఱును వసింపవచ్చుట కిదియే మొదలు.

భవతారిణీదేవి యాదేశానుసారము శ్రీరామకృష్ణుడు హిందూమతమునగల సాధన విధానముల నన్నింటిని అనుష్ఠించి సిద్ధిని బడసెను. ప్రథమమున భైరవీబ్రాహ్మణి గురుత్వమున తాంత్రిక వైష్ణవసాధనల నన్నింటిని అవలీలగా సాధించెను. గోపికాభావమున శ్రీకృష్ణుని ప్రార్థింప శ్రీ రాధాదేవి సాక్షాత్కరించి అతని శరీరమున ప్రవేశించెను. ఆ పిదప శ్రీకృష్ణుడును ప్రత్యక్షమై శ్రీరామకృష్ణ శరీరమున లీనమయ్యెను. పిదప తోతాపురినుండి సన్న్యాస స్వీకారము చేసి ఆరునెలలు అద్వైత సమాధి స్థితియందు మునిగిపోయెను. సాధనాంతమున మహమ్మదీయమతమును క్రైస్తవమతమును కూడ ననుష్ఠించి వానియందును సిద్ధినందెను. ఇట్లు ఏ ఏ దేవతలను జనులు ప్రత్యేకముగా వారే ఏకైక దేవతలుగా భావించి పూజింతురో ఆ యా దేవదేవతాగణ మంతయు, నవీనమతములగు క్రైస్తవ మహమ్మదీయ మతాదర్శములతో కూడ, శ్రీరామకృష్ణునియందు లీనమగుట చరిత్రగతవిషయముగా స్పష్టమగుచున్నది.

శ్రీకృష్ణుడు పురాణకల్పితపురుషుడని, ఒకప్పుడు శ్రీ వివేకానందస్వామియు ననుమానపడెను. అట్టి యనుమానముల కేయవకాశమును లేకుండునట్లు ఇప్పటికి నూరేండ్లకు పూర్వమే శ్రీరామకృష్ణుడు సాధనయను నెపమున సర్వదేవదేపతామూర్తియై ప్రకాశించెను. మానవరూపముననే భగవంతు డిట్లు సర్వదేవదేవతాస్వరూపియై యుండ నిరాకారుడగు భగవంతుడు కోరినవారిని కోరినరూపమున ననుగ్రహించుటయం దాశ్చర్యమేమి?

భక్తు లట్లనుగ్రహింప బడిరనుట కూడ శ్రీరామకృష్ణుని జీవితమునందే కననగును.

ప్రప్రథమమున సీతాదేవి దర్శనమైన పిదప కొన్నాళ్లకు భైరవీబ్రాహ్మణి శ్రీరామకృష్ణులకు గురుత్వము వహించుటకు వచ్చెను. ఆమె

శ్రీ రఘువీరుని పూజించెడిది. ఒకనాడామె పూజాసమయమున నైవేద్య మర్పించి ధ్యానించుచుండగా భావసమాధిగతుడైన శ్రీరామకృష్ణుడు పూజాస్థలమున నుపవిష్టుడై నైవేద్యమును స్వీకరింపసాగెను. భైరవీ బ్రాహ్మణి కనులు తెఱచి ధ్యానమున తనకు శ్రీ రఘువీరుడు దర్శనమిచ్చినట్లే ప్రత్యక్షముగా శ్రీరామకృష్ణుడు నైవేద్యస్వీకారము చేయుటను చూచి పరమానందభరితయై నేటికి నా పూజ సార్థకమైన దనుచు తన సాలగ్రామమును గంగార్పణము చేసెను. ఈమెయే మరి కొంతకాలము పిదప విద్వత్సభ నేర్పాటు గావించి శ్రీరామకృష్ణ నవతారపురుషునిగా నుద్ఘాటించెను.

పండితప్రకాండులగు వైష్ణవచరణుడను శ్రీ చైతన్యభక్తుడును గౌరీకాంతుడను దేవ్యుపాసకుడును శ్రీరామకృష్ణుని శ్రీగౌరాంగునిగా కాళికాదేవిగా దర్శించిరి. వైష్ణవచరణుడు తన శిష్యవర్గమును కూడ శ్రీరామకృష్ణ దర్శనమునకై ప్రోత్సహించెను. ప్రథమముననే శ్రీరామకృష్ణుడు వారి పూజామందిరమును దర్శింప నేగినపుడు అచటి సంకీర్తనప్రభావమున సమాధిగతుడై శ్రీచైతన్యులకని యుద్దేశింపబడిన యాసనముపై నిలిచి తనకును శ్రీచైతన్యులకును గల యభేదమును సూచించెను. బాహ్యస్మృతి కలిగిన పిదప శ్రీరామకృష్ణుడు తన ప్రవర్తనకు తానే నొచ్చుకొనినను, ఆ భక్తులెల్లరును అతనిని శ్రీచైతన్య మహాప్రభువుగనే దర్శించి పూజించి ధన్యులైరి. ఈ సందర్భమున నొకనాడు శ్రీరామకృష్ణుడు గౌరీకాంతునితో "వైష్ణవచరణుడు నన్ను భగవదవతార మనుచున్నాడు నీ వేమందు" వనగా అతడు "అతని కింతియేనా తెలిసినది! మీరు సాక్షాత్ భగవత్ స్వరూపులే" యని వినయదీపితుడై పలికెను. అత డట్లనుట భక్త్యావేశముతో గాదనియు స్పష్టముగా భగవద్దర్శనము చేయుటవలననే యనియు చెప్పుట పునరుక్తియే గదా!

మరియొకసారి శ్రీరామకృష్ణుడు తనగది వసారాయందు పచారు చేయుచుండగా మథురనాథు డతనిని తనగదియందుండి చూచుచుండెను. ఇంతలో శ్రీరామకృష్ణస్వరూపము మాయమై అతనికి వసారాయందు కాళికాస్వరూపము వచ్చుచు కనననయ్యెను. దిగ్భ్రాంతుడై ఇదియేమని చూడగా పోవుచు శివస్వరూపము కననయ్యెను. ఏమి! కలగనుచున్నానా యని యద్భుతపడుచు కన్నులు నులిమి చూడగా ప్రతిపర్యాయమును అట్లే కాళికాదేవియు శివుడును కన్పింపసాగిరి. ఇక నతడు భక్త్యాశ్చర్యములు ముప్పిరిగొనగా పరుగిడివచ్చి శ్రీరామకృష్ణుని పాదములపై బడెను. ఇట్లే మరియొకసారి మథురనాథునింట దుర్గాపూజను బాహ్యశరీరమున చూచుచు హృదయునకు సూక్ష్మశరీరమున అతని యింట దుర్గాదేవి సన్నిధిని దర్శనమిచ్చెను.

ఇట్లొకరిని శ్రీరఘువీరునిగాను, మరొకరిని శ్రీచైతన్యులుగాను, ఇంకొకరిని కాళికాదేవిగాను, వేరొకరిని బాలరామునిగాను అనుగ్రహించిన శ్రీరామకృష్ణుడు అఘోరమణి యను బాలవితంతువును బాలకృష్ణునిగా కటాక్షించెను. ఆమె శ్రీరామకృష్ణుని తన ఇష్టదైవమగు బాలకృష్ణునిగా భావించి పలురకముల తినుబండారములను గొనివచ్చి పసిబాలుని వలెనే శ్రీరామకృష్ణుని బుజ్జగించి తినిపించెడిది. బాలగోపాలు డామె సందిటబిడ్డయై రెండునెలలు ఆమెతోడనే గడపెను. పిదప ఆ అద్భుతదృశ్య మదృశ్యముకాగా శ్రీరామకృష్ణు డామె నోదార్చెను. అప్పటినుండియే

అఘోరమణిదేవి గోపాలేర్ మా (గోపాలుని తల్లి) యని ప్రసిద్ధిగాంచెను.

దుష్టులను శిక్షించుటకును శిష్టులను రక్షించుటకును ప్రతియుగమునను ఉద్భవింతునని భగవంతుడు ప్రకటించియే యున్నాడు. అనాది కాలమునుండియు అట్లే వివిధరూపముల నవతరించుచు ఒక్కొక్కయంశద్వారా ఇట్టి శిక్షయు రక్షయు భగవంతుడు ప్రసాదించుచునే యున్నాడు. ఆధునికకాలమున వివిధ మతావేశములతో ఛిన్నాభిన్న మగుచున్న దేశమున ప్రపంచమునకు భిన్నత్వములోని ఏకత్వమును సూచించుటకు సర్వదేవతలను తనయందే ఆవిష్కరించుకొనుచు శ్రీరామకృష్ణుడవతరించెను. భగవదవతారము లిప్పటివరకును దుష్టశిక్షణను శిష్టరక్షణను నిర్వర్తించినవి. శ్రీరామకృష్ణావతారముమాత్రమే దుష్టశిష్టవిభేదములేక ఎల్లరకును రక్షనే ప్రసాదించినది. ఇట్టి యవ్యాజకరుణాసముద్రు డగుటచేతనే శ్రీరామకృష్ణు డవతారవరిష్ఠుడని కీర్తింపబడుచున్నాడు.

తన నవతారమూర్తి యని జనులు ప్రస్తుతించుట శ్రీరామకృష్ణునకు నచ్చదు. ఒకప్పుడు గిరీశ్ ఘోషు, రామచంద్రదత్తు అనుభక్తులు తన నవతారమూర్తి యని ప్రచారము చేయుచున్నారని విని యతడు, "జీవితమంతయు భగవదన్వేషణలోనే గడపిన పండితవరేణ్యులగు వైష్ణవచరణుడు గౌరీకాంతుడు పూర్వకాలముననే నన్ను అవతారపురుషుడని యుండిరి. వీరికేమి తెలియును? ఈ మందులిచ్చువారు నన్నవతారమూర్తి యని నాకేమి గౌరవము చేయుచున్నా"రని విసుగుకొనెను. ఈయన దేవుడే యని యొక నమస్కారము పెట్టి యూరకుండుటకన్న నిజముగా భవత్సాక్షాత్కారమునకై జనులు ప్రయత్నింపజూచుట తనకు ప్రీతికరమని శ్రీరామకృష్ణుని యుద్దేశమై యుండవచ్చును.

కనుక, అట్టి శ్రీరామకృష్ణు నను గ్రహము నర్థించుచు మన ఇష్టదేవతా సాక్షాత్కారమునకై ద్విగుణీకృతయత్నమును చేయుదము గాక.

భక్తిరత్నావళి

మూలము : **శ్రీ విష్ణుపురి**

వ్యాఖ్యాత : **విష్ణుచిత్తుడు**

(ప్రథమ విరచనము)

40

శ్రీహరి యొక్కడే పూజార్హుడని రమ యనుచున్నది.

స వై పతిః స్యాదకుతో భయః స్వయం సమన్తతః పాతి భయాతురం జనమ్
స ఏక ఏవేతరథా మిథో భయం నైవాత్మలాభాదధిమన్యతే పరమ్. (5-18-20)

శ్రీహరి యొక్కడే ప్రభువు. అతడు స్వభావముచేతనే దేనివలనను భయములేనివాడు. సకలవిధముల భయములచే నావరింపబడిన వారి నతడే రక్షించును. అద్వితీయుడగు

నతనికి భీతిగొల్పువా డెవడును లేడు. ఆత్మానందముకంటె నతనికి సంతోషముగూర్చునది మరియొకటి లేదు.

41-42

ఎల్లరును శ్రీహరిని భజింపవచ్చును. అభిజాత్యము పాండిత్యము మొదలగు నర్హతల నాతడు పాటింప డని హనుమంతు డనుచున్నాడు.

సురోఽసురోవాప్యథ వానరోనరః సర్వాత్మనా యః సుకృతజ్ఞమీశ్వరమ్
భజేత రామం మనుజాకృతిం హరిం య ఉత్తరాననయత్కోశలాన్దివమ్

న జన్మ నూనం మహతో న సౌభగం న బుద్ధిర్నాకృతిస్తోషహేతుః
తైర్యద్విసృష్టానపి నో వనౌకసశ్చకార సఖ్యే వత లక్ష్మణాగ్రజః. (5-19-7-8)

దేవదానవులైనను, నరులైనను నరులకంటె నధములైనను మానవాకృతినున్న భగవంతుడగు శ్రీరాముని ప్రాణములకంటె మిన్నగా భజింతురుగాత. ఆ శ్రీరాముడు జనుల సుకృతముల దెలియువాడు. ఉత్తరకోశలులను వైకుంఠము జేర్చినవాడు.

అభిజాత్యముగాని యైశ్వర్యముగాని వాగ్ధాటిగాని బుద్ధివైభవముగాని సుందరాంగములుగాని లక్ష్మణాగ్రజుడగు శ్రీరాముని కృపాకటాక్షమును బడయలేవు. చూడుడు! వానియం దేదియు లేకున్నను అడవుల దిరుగు వానరములమైన మాతో మైత్రి నెఱపి యనుగ్రహించెను గదా!

43

భగవద్భక్తులలో నిష్కాములైనవారు పరమార్థము నందుదురని దేవతలు నుడువుచున్నారు.

సత్యం దిశత్యర్థితమర్థితో నృణాం నైవార్థదో యత్పునరర్థితా యతః
స్వయం విధత్తే భజతామనిచ్ఛతామిచ్ఛాపిధానం నిజపాదపల్లవమ్. (5-19-27)

అర్థిజనులగు భక్తులకు కోరినవెల్ల నిచ్చుననుట సత్యమే. కాని ప్రాతకోరికలు దీర క్రొత్తకోరికలు మొలచు నీయభీష్టసిద్ధికి సార్థక్య మేమి? కోరికలు లేనివారై ప్రేమతత్పరతతో పూజించు భక్తులకు శ్రీహరి కోరికల నిర్మూలించు తన పాదాబ్జముల నడుగకయే యొసగి కటాక్షించును గదా!

అవతారమూర్తి శ్రీపరమహంస

శిష్ట్లా లక్ష్మీనారాయణ

అవతారం అంటే ?

యదా యదా హి ధర్మస్య గ్లానిర్భవతి భారత!
అభ్యుత్థానమధర్మస్య తదాత్మానం సృజా మ్యహం!!

భగవద్గీత, IV-7

ఈ సృష్టి అనంతమైనది. దీనిలో పరిణామ క్రమం అవ్యవహితమైనది. ఆ పరాత్పరుడు ధర్మం గతి తప్పినప్పుడు మనుష్యరూపం దాల్చి వ్యక్తిలో మూర్తీభవిస్తాడు. సృష్టిలోని ప్రతి అణువూ ఆ పరమేశ్వరమయమే. అయితే ఏం! అవతారంలో ప్రత్యేకమైన, నిర్దిష్టమైన ప్రయోజనం, గమ్యం ఉన్నాయి. అదీకాక అప్పుడప్పుడు తన విభూతులనుకూడ పంపుతాడు. ఆ పరాత్పరుడు ఈ మనుష్యరూపంలో అందరిమధ్య ఉంటూ, ఈ పాంచభౌతికశరీరంతోనే వ్యక్తి ఎంత పరిణతి సాధింపవచ్చు అన్న విషయాన్ని అందరికీ తేటతెల్లం చేస్తాడు. ఇదే అవతారం యొక్క స్థూలమైన ప్రయోజనం. ఎందరో మహానుభావులు దైవాంశతో పుట్టి ఈ పరిణామగతిని తీవ్రతరం చేస్తారు. ఆ పరమేశ్వరుడే ఎప్పుడైతే మనిషిరూపంగా అవతరించి పరిణామక్రమాన్ని ముందుకు తీసుకుపోతాడో అట్టి వ్యక్తినే మనం అవతారమూర్తి అంటాము. ఇట్టి మహామనీషే శ్రీరామకృష్ణ పరమహంస.

మహాఋషి శ్రీ పరమహంస

ఈ యుగంలో శ్రీరామకృష్ణపరమహంస మహాఋషి. ఋగ్వేదకాలంనుండి ఇంతవరకు వస్తున్న ఆధ్యాత్మిక సంపదను పుణికిలి పుచ్చుకొన్న మహాతేజస్వి. రొమేన్ రోలెండ్ పరమహంసను కొనియాడుతూ 'వారిలో ముప్పది కోట్ల ప్రజలయొక్క రెండువేల సంవత్సరాల ఆధ్యాత్మికజీవనం వెల్లివిరిసింది' అంటాడు. పరమహంస ప్రతివిషయాన్ని తమ ఆధ్యాత్మిక అనుభవాన్నుండే చెప్పారు. వారి సందేశం గతాన్ని ప్రతిఫలింపచేస్తూ, వర్తమానాన్ని ఆకళించుకొని భవిష్యత్తుకు వెలుగుబాటలు వేసేదిగా ఉంటుంది. వారి ప్రతివాక్య విశ్వజనీనమైన మతంలోని అనంతమైన సత్యాన్ని ప్రపంచానికి చాటిచెపుతుంది. సత్యం ఒకటే. ఈ జగత్తు సత్యంనుంచే ఉద్భవిస్తుంది, దానిలోనే లయమవుతుంది. ఈ సత్యమే సృష్టికి మూలం......

సత్యవ్రతం సత్యపరం త్రిసత్యం
సత్యం చ యోనిం, నిహితం చ సత్యే!
సత్యస్య సత్యమృత సత్యనేత్రం
సత్యాత్మకం త్వాం శరణం ప్రపన్నాః!!

ఇటువంటి సత్యాన్ని దర్శించిన వారు కాబట్టే మానవాళి శ్రీ పరమహంసను సత్యద్రష్టలుగా పరిగణిస్తుంది, పూజిస్తోంది.

సర్వమతసమైక్యత

ఆధునికయుగంలో సనాతనధర్మం (హిందూ మతం) యొక్క పునరుజ్జీవనానికి నాంది పలికింది. శ్రీరామకృష్ణపరమహంస వారు ఏ బడిలోనూ, కళాశాలలోనూ చదవలేదు. అయినా ఇతరులు చెప్పినదాన్ని స్వానుభవం అనే గీటురాయిపై పరీక్షించకుండా ఎప్పుడూ నమ్మలేదు. అన్ని మతాల్ని, అన్ని మార్గాల్ని స్వయంగా ఆచరించి, పరీక్షకు నిలిచిందాన్ని మాత్రమే శ్రీ పరమహంస స్వీకరించారు. తాంత్రికపద్ధతి, వైష్ణవపద్ధతి, వేదాంతమార్గం—అన్ని ఆధ్యా

త్మికమార్గాల్ని ఆచరించి అన్నిటినీ సమన్వయపరచి, విశ్వజనీనమైన మతంయొక్క మూలసూత్రాలకి అనుగుణమైన మార్గాన్ని వారు అనుసరించారు. మహమ్మదీయ, క్రైస్తవ సాంప్రదాయాలను అర్థం చేసికొని అన్నిమతముల ఐక్యతను మానవాళికి చాటారు. వారు "ప్రపంచంలోని అన్నిమతములు పలురకములైన మార్గాలు. ప్రజలు ఈ మార్గాల్లో పయనిస్తూ చివరకు ఒకే భగవంతుణ్ణి చేరుకుంటున్నారు" అన్నారు. భక్తుడు శ్రద్ధతో భగవంతుణ్ణి ఏ రూపంలో పూజించినా ఆదిమధ్యాంతరహితుడైన ఒకే భగవంతుణ్ణి చేరుకుంటాడు. ఈ విషయాన్నే గీతలో శ్రీకృష్ణభగవాన్ ...

యేప్యన్యదేవతా భక్తా యజంతే శ్రద్ధ
యాన్వితాః !
తేపి మామేవ కౌంతేయ యజ
న్త్యవిధిపూర్వకమ్ !!
IX-23

ప్రతివారు పూజించేది ధ్యానించేది ఒక భగవంతుడినే. జీసస్ అంటాడు.

Thou shalt worship the Lord thy God
and Him only shalt thou serve.
Thou shalt not tempt the Lord thy
God.

శ్రీరామకృష్ణులు ప్రతి మతానికి హృదయం వ్యక్తిగత ఆధ్యాత్మిక అనుభవమేనని పదేపదే చెప్పారు. బాహిరమైన పూజావిధానం, ఉత్సవాలు, వేడుకలు భజనలే మతం కాదు. అవి స్వచ్ఛమైన వెలుగువైపుకు దారితీసే మార్గాలు మాత్రమే. ఏ నమ్మకమైనా, విశ్వాసమైనా, మతమైన ఒకే లక్ష్యానికి దారిచూపాలి. అదే ఆధ్యాత్మికానుభూతి. భగవంతుడు సర్వజీవరాసుల్లో ఉన్నాడు. ఆయనను (ఆశక్తిని) అన్నిటిలో చూడగలిగిన వ్యక్తి అరిషడ్వర్గాదులకు అతీతుడై జీవన్ముక్తుడౌతాడు. దీనికి పరమహంసే నిదర్శనం. ఈశావాస్య ఉపనిషత్తులో ఈ విషయాన్నే చెప్పారు.

యస్తు సర్వాణి భూతాని ఆత్మన్యేవాను
పశ్యతి !
సర్వభూతేషు చాత్మానం తతో న విజు
గుప్సతే !!

ఇటువంటి అనుభవం, సాక్షాత్కారం కలిగిన వ్యక్తి ద్వంద్వాతీతుడు. అటువంటి మహనీయుడు అన్ని జీవరాసులయెడ ప్రేమతోనూ, ఆదరంతోనూ ఉంటాడు. 'సర్వభూతహితే రతాః' పరమహంస అన్ని మతాలు ఒకటే నని చెప్పటంలో అంతరార్థం ఇదే. అవి కేవలం మహాయోగుల మాటలు కావు. అనుభవసారపు ధారలు. ఒక మతం తక్కువ, వేరొకమతం ఎక్కువ అనుకోవటం కేవలం అజ్ఞానం.

శ్రీరామకృష్ణపరమహంస మనోవాక్కాయకర్మల పవిత్రతనుగూర్చి పదేపదే చెప్పారు. ఈ విషయంలో బుద్ధుని బోధల్ని, ఏసుప్రభువు సూక్తుల్ని మనకు గుర్తుకు తెస్తారు. ప్రపంచంలో బౌద్ధమతము, క్రైస్తవమతము నీతిప్రధానమైన మతాలుగా పరిగణింపబడతాయి. ఈ దేహము ఒక దేవాలయం, ఆత్మ దేవుడు, ప్రతి అవయవము దేవాలయంలోని భాగము. కాబట్టి కేవలము బాహిరమైన పవిత్రతే కాకుండా, మనస్సు, వాక్కు, చేతలు పవిత్రంగా ఉంచితే పరమేశ్వరుడు ఈ దేవళంలో (శరీరంలో) స్థిరంగా ఉంటాడు. అందుచేతనే శ్రీశంకరులు 'శివానందలహరి'లో మనస్సనెడి కారడవిలో అరిషడ్వర్గాలనే భయంకరమృగాలున్నాయి. పరమేశ్వరా ఈ మృగాలన్నిటినీ వేటాడి నా మనస్సులో స్థిరనివాసం ఏర్పరుచుకో అని ప్రార్థిస్తాడు...

మాగచ్ఛ త్వమితస్తతో గిరీశ భో
మయ్యేవ వాసం కురు
స్వామి న్నాదికిరాతక మామక మనః
కాంతారసీమాంతరే
వర్తంతే బహుశో మృగా మదజుషో
మాత్సర్య మోహాదయ
స్తాన్హత్వా మృగయావినోదరుచితాం
లాభంచ సంప్రాప్స్యసి.

'ఒక సూర్యుండు సమస్తజీవులకు తా నొక్కొక్కడై తోచు' అన్నట్లు సచ్చిదానంద మగు బ్రహ్మ ఒక్కటి అయ్యును పలువురికి పలువిధములుగా దర్శన మిస్తుంది. కుమ్మరి చేసే ప్రతి వస్తువులోనూ పదార్థం మట్టి మాత్రమే. అట్లాగే సర్వమతములు తలచి, కొలిచే శక్తి ఒకటే. పేర్లలో భేదం ఉండచ్చు. ఆశక్తే అన్ని జీవరాసులకు మూలం. భగవద్గీతలో శ్రీకృష్ణుడు అంటాడు...

యచ్చాపి సర్వభూతానాం బీజం తదహం
అర్జున X–39

అన్నిమతములు ఆ శక్తిని చేరుకునే వేర్వేరు మార్గములు. శ్రీపరమహంస ఈ సత్యాన్ని అనుభవంలోకి తెచ్చుకొన్న అవతారమూర్తి. అందుచేతనే ఎన్నో మతముల వారు వారి వద్దకు స్వేచ్ఛగా వెళ్లి ఎన్నో విషయములను చర్చించేవారు. వివిధమతములు ఒక పెద్ద రేవుకు ఉండే అనేకమైన చిన్న రేవులు. అందుచేతనే శ్రీపరమహంస 'నిర్మలచిత్తముతో ఏ రేవులో స్నాన మొనర్చినా బ్రహ్మానందమును పొందగలవు' అని చెప్పినారు.

శ్రీపరమహంస కాలమున బ్రహ్మసమాజముయొక్క కార్యక్రమాలు ఎక్కువగా ఉండేవి. ఒకరు శ్రీవార్ని హిందూమతము, బ్రహ్మసమాజములపై మీ యభిప్రాయ మేమని యడుగగా వారు 'ఈ యుభయపక్షములవారి మూలమునను ఆ జగజ్జనని తన కార్యములను సాగించుకొనుచున్నట్లు నాకు కన్పించుచున్నది' అన్నారు. ఆ జగజ్జననిని గాంచిన ఈ మహనీయునకు అన్ని మాటలు, అన్ని ప్రార్థనలు, అన్ని నోములు, వ్రతములు ఒకే పరమలక్ష్యమునకు చేరుకునే త్రోవలు. ఇటువంటి మహనీయులు సామాన్యులను తమ బానిసలుగా చేసుకునే సుఖదుఃఖాలకు అతీతులు. సంసారసాగరంలోని సుఖదుఃఖాలనే అలలలో కూడా వీరు ఆ పరమేశ్వరుని లీలనే దర్శిస్తారు. అందుకనే శ్రీశంకరులు 'శివానందలహరి'లో...

క్రీడార్థం సృజతి ప్రపంచమఖిలం, క్రీడా
మృగాస్తేజనాః

అంటారు.

ఏ రూపములో భగవాను నర్చించినను ఒకే భగవంతుడు కలడను నమ్మకముతో సాధన చేయువారెల్లరును భగవానుని దర్శింతురు. భక్తులు వారివారి భావనావిశేషముల ననుసరించి భగవంతుని వేర్వేరుగా అభివర్ణించుచుందురు. ప్రతివ్యక్తి ఆ భగవంతుని స్వరూపమే. కాబట్టి బాహిరమైన ఆచారవ్యవహార భేదముల ననుసరించి వారిని వేర్వేరుగా చూచుట చాలా తప్పిదము. ఇది శ్రీపరమహంస ఆచరించి నిరూపించిన నిత్యసత్యము. ఇదే ఈనాటి మానవాళికి మార్గదర్శకము. ఎన్నో సంకుచితధోరణులు మానవులలోని మానవత్వాన్ని మంటగల్పుతున్నాయి. అందుచేతనే శాంతి లోపించింది. ఎంతో విలువైన మానసిక, శారీరక, శక్తి మారణాయుధాల తయారీలో వృథా అగుచున్నది. ప్రతివారు మానవత్వం గల ఒక మానవునిగా మనుచూ,

తోటివార్ని మానవులుగా చూచి ఆదరించి ప్రేమించడంకన్నా ఈనాడు కావాల్సిందీ, చేయగల్గిందీ ఏమీ లేదు.

నిజమైన ఆధ్యాత్మికజీవనం నైతికప్రవర్తన మీదే పూర్తిగా ఆధారపడియుంటుంది. ఆధ్యాత్మికత అన్నది అప్పుడప్పుడు ధరించే అలంకారవస్త్రము కాదు. నైతికవర్తనం వ్యక్తిలో అహంకారాన్ని పెకలించి అన్ని జీవులలో నిత్యం వెలిగే ఒకే పరమేశ్వర రూపాన్ని దర్శించేటందుకు దోహదం చేస్తుంది. ఇటువంటి వ్యక్తికి తనకూ, తనచుట్టూ ఉన్న ప్రపంచానికి మధ్య భేదం కనబడదు. వ్యక్తిలో ఎప్పుడైతే అహం — "నేను" నశిస్తుందో అప్పుడే నిజమైన ప్రేమ ఉదయిస్తుంది. మానవతావాదానికి మూలం సృష్టినంతను తనలో ఇముడ్చుకోగల భావనాచైతన్యం— ఎల్లలులేని మతం అనవచ్చు— నుండే ఉద్భవిస్తుంది. ఈ సత్యాన్నే మహాత్మాగాంధికూడా చెప్పారు. ఒకసారి ఒక భక్తుడు శ్రీపరమహంసను 'నేను ఎన్నడు మోక్షాన్ని పొందగలను' అని అడిగాడట. అప్పుడు శ్రీవారు చిరునవ్వుతో ఆ 'నేను' అన్నది ఎప్పుడు మాయ మౌతుందో 'అప్పుడే' అన్నారట. శ్రీరామకృష్ణపరమహంస ఎన్నడూ 'ఈ శరీరము అపవిత్రమైనది, ఇది ఆధ్యాత్మిక అనుభవానికి అడ్డు' అని చెప్పలేదు. పరమహంస శిష్యులు శ్రీవివేకానంద స్వామి ఇటువంటి విశ్వజనీనమైన దృష్టిని ఆకళించుకొని ఆధ్యాత్మికామృతంకోసం అలమటిస్తున్న పశ్చిమ దేశాలకు సందేశాన్ని ఇచ్చారు. ఈ దృష్టి మానవతను, మానవతా దృక్పథాన్ని శిఖరాగ్రాలకు ఎత్తి మానవాళి, మానవతతో, దైవత్వంతో మనగలగడానికి పునాదిని వేసింది. ఇదే శ్రీపరమహంసవాణిలోని విశిష్టత.

పరమహంస, వివేకానందులు గతశతాబ్దంలో ఉండి మానవాళిని మేల్కొలిపారు. అట్లాగే ఈ శతాబ్దంలో శ్రీఅరవిందమహర్షి తమ మానసిక ఆధ్యాత్మిక శక్తితో జాతీయ పునరుజ్జీవనానికి, మానవజాతి పురోగతికి ఎంతో దోహదం చేశారు. అతి చిన్నవయస్సులోనే పశ్చిమదేశాల్లో విద్వత్తును పుణికిలి పుచ్చుకొని, స్వదేశానికి వచ్చి దాదాపు దశాబ్దకాలం రాజకీయరంగంలో ఉండి తమ దేశవాసుల్ని మేల్కొలిపి, తరువాత ఆధ్యాత్మిక శిఖరాగ్రాలనుండి మానవజాతికి అత్యుత్తమ గమ్యాలను చూపాడు.

సృష్టిపరిణామక్రమం నేటి మానవునిలో మానసికస్థాయి చేరుకుంది. దీనిని అధిగమించి అధిమనస్సు (Supermind) స్థాయి చేరుకొని సృష్టివికాసానికి మానవుడు తోడ్పడాలి. ఇది శ్రీ అరవిందుల దివ్యదృష్టి. ఈ స్థాయే దివ్యజీవనానికి మూలసోపానం. శ్రీరామకృష్ణపరమహంస మహాజ్ఞాని. వారికి పాండిత్యముతో పని లేకపోయినది. వారి జ్ఞానవాహినిలో మానవాళి కొత్తగమ్యాలను కాంచింది.

ఈవిధంగా శ్రీపరమహంస, వారి శిష్యులు శ్రీవివేకానందులు అనంతంగా వస్తున్న మహర్షి సంప్రదాయంలో అగ్రేసరులై అవతారరూపాలై మానవాళికి ఈ సృష్టిలో అనుస్యూతంగా ఉన్న ఆధ్యాత్మిక వెలుగును చూపి, ఆ దిశగా క్రొత్తబాటల్ని వేశారు.

సహనావవతు, సహనౌభునక్తు
సహవీర్యం కరవావహై, తేజస్వి నావధీతమస్తు
మా విద్విషావహై.

శ్రీరామకృష్ణుల గురించిన పవిత్ర స్మృతులు

శ్రీ అఖండానందస్వామి

అది 1883-84 సం॥పు వేసవికాలము. నేను సుమారు 15, 16 యేండ్ల బాలుడను. మొట్ట మొదటి రోజు నేను శ్రీరామకృష్ణుని దర్శించుటకు వెళ్ళినప్పుడు, ఆయన ప్రేమతో, చిరునగవుతో నన్నాహ్వానించి తనప్రక్కన కూర్చుండబెట్టుకొని, "నీ వింతకుముందు నన్ను చూచియున్నావా?" అని యడిగెను. "నేను తమరి నొక భక్తుని ఇంట చూచియుంటిని. అప్పుడు నేను పసిబాలుడను." అని బదులిచ్చితిని. (ఒక చిన్న ఉత్సవసందర్భమున ఆయన భావోన్మత్తుడై ఒకటి, రెండు మాటలతో సమాధిస్థితి నందుచుండుటను గమనించితిని. నాడి కొట్టుకొనుటలేదు. కన్నులు అనిమేషములుగా నున్నవి. శరీరము కొయ్యబారినది. భగవంతుని గూర్చిన భావమును అందు కనువగు నామముతో 'ఓం' అను అక్షరమును ఆయన చెవియందుచ్చరించినప్పుడే మరల అతని మనస్సు సమాధిస్థితినుండి క్రిందికి వచ్చును; కాని వెను వెంటనే మనస్సు తిరిగి సమాధిస్థితియందు లగ్నమగును.) శ్రీరామకృష్ణుడు దరహాసముతో గోపాల్దాతో నిట్లనెను. "వినుము-అత డేమనుచున్నాడో! అతడు చిన్న బాలుడుగా నున్నప్పుడు నన్ను చూచినాడట!"

ఆతని కోరిక ప్రకార మా రాత్రి దక్షిణేశ్వరమునందే గడిపితిని. సాయంసమయమున ఆతడు నన్ను విష్ణు, కాళి దేవాలయములను దర్శించిన తర్వాత పంచవటికి వెళ్లుమనెను. సాయంకాలము గురుదేవుని గదికి తిరిగి వచ్చితిని. అప్పుడు హారతిగంటలు మ్రోగుచుండెను. వానితో కాళీబారి ప్రతిధ్వనించుచుండెను. ధూపము వేయబడి యుండెను. గురుదేవుని గది ఆయన కనుపించకుండునంతటి చీకటిగా నుండెను. ఆయన బాహ్యస్మృతినంతయు కోల్పోయి నిశ్చలుడుగా కూర్చుండి యుండెను. మరునాడుదయము నేను సెలవు తీసికొనినప్పుడు, ఆయన చిరునగవుతో, "శనివారముల మరల రమ్ము" అనెను,

అది శనివారము. నేను తిరిగి వెళ్లుట కాత డంగీకరింపలేదు. సాయంకాలపు హారతి ముగిసిన వెనుక, ఆయన నాకొక చాప నందించి, క్రింద పరుపుమనెను. తర్వాత నాతడు శయనించుచు తన ముద్దుబిడ్డతో తల్లివలె, "సౌఖ్యముగా నుండు ఆసనమున కూర్చుండి నీవు ధ్యానము చేయుము" అనెను. మఱియు "ఏ తీరుననైనను నీముందు సిద్ధముగా నున్న ఆహారమును తీసికొనుము. అది నీ ఆకలి తీర్చును."—అదియే నా కతడు మంత్రదీక్ష నొసగిన రోజు. తర్వాత ఆయన తన పాదములను నా ఒడిపై చాపి, నన్ను పాదముల నొత్తుమనెను. నే నప్పటికే యొక మల్లుడుగా నున్నందున కొంత బలముతో పాదముల నొత్తితిని. వెంటనే ఆయన, "నీ వేమిచేసితివి? ఏమి చేయుచున్నావు? నా కాళ్ళు నలిగి విరిగిపోవును. మృదువుగా, మెల్లగా నొత్తుము" అనెను. ఆతని పాదము లెంత మృదువైనవో అప్పుడు నేను గ్రహించితిని. ఆతని శరీరము వెన్నతో చేయబడినట్లుండెను.

అప్పుడు నేను పెక్కు నియమనిష్ఠల పాటించుచుంటిని. స్వయంపాకము—గంగానదియందు నాలుగుసార్లు స్నానము—దువ్వని పొడుగగు కేశములు, ఉంచుకొని యుంటిని. ఒకనాడు గురుదేవుడు నన్ను చూచి, "నీవు చిన్న బాలుడవు, ఇంత పూర్వాచారపరాయణుడవుగా

నుండెదవేల? ఇంత ఎక్కువ నిష్ఠ మంచిది కాదు'' అనెను.

గురుదేవుని యొద్దకు వెళ్ళుటకు పూర్వమే నేను ప్రాణాయామము చేయుచుంటిని. అప్పటికే నేను కంపన, చెమటపట్టుట మున్నగు ననుభవముల నందు సంపాదించి యుంటిని. ప్రతిదినము గంగయందు మునిగి కొంతసేపు శ్వాసను బిగపెట్టెడివాడను. గురుదేవు డీ విషయములను విని నన్ను వానినుండి విరమింపజేసెను. ఏలన అట్టి అభ్యాసములవలన అనివార్యములగు వ్యాధులు కలుగవచ్చును. ''ప్రతిదినము గాయత్రిని జపింపుము'' అని ఆత డనెను.

నేను నియమనిష్ఠలు గలవాడ ననియు, ఆచారవంతుడ ననియు ఆయన ఎఱుగును. నేను స్వయంపాకమునే భుజింతు ననియు, అందువలననే ప్రతిదినముమధ్యాహ్నసమయములందే ఆయనను చూడవచ్చి, ఆ రాత్రియంతయు అచ్చటనే గడపి, మరుసటి యుదయము తిరిగి పోయెడి వాడ ననియు నెరుగును. నా నియమనిష్ఠల తగ్గించి, నన్ను విశాలహృదయునిగా చేయుటకుగాను, ఆయన యొక యుదయము నేను తిరిగి వెళ్లుట కనుమతింప లేదు. నా సంకోచము నాతనితో చెప్పితిని. అందుల కాతడు, ''జగన్మాతకు నివేదించిన భోజనమును తీసికొనుము. అది మిక్కిలి పవిత్రమైనది. అంతే గాక అది గంగాజలముతో వండబడినది'' అనెను. తుదకు మాతృప్రసాదమును గ్రహింప నంగీకరించి బయలుదేరితిని. కొంత దవ్వేగిన పిదప, వెనుకకు తిరిగి చూచుసరికి, గురుదేవుడు నేను కాళీదేవాలయమునకు పోయెదనా, లేక విష్ణుదేవాలయమునకు పోవుచున్నానా యని గమనించుచుండెను. జగన్మాతకు నివేదించిన వానిలో శాకాహారముల గ్రహించి తిరిగివచ్చుసరికి గురుదేవు డొక తమలపాకును తనచేతియందుంచుకొని నాకై వేచియుండెను. నాకు తాంబూల మలవాటు లేదు. కాని మరల ఆయన నన్ను వదలక, ''దీనిని తీసికొనుము. ఎల్లప్పుడును భోజనమునకు తర్వాత ఒకటి రెండు తినుట మంచిది, నోటిలోని చెడువాసన లన్నిటిని ఇది తొలగించును. దీనిని తినిన నీకు గలుగు చెడుగేమి? నరేంద్రుని చూడుము—అతడు వందలకొలది తమలపాకుల తినును. అతడు దొరికిన వన్నిటిని తినును. కాని అంతమాత్రమున నేమి? అతని పెద్ద కన్ను లెప్పుడును అంతఃర్ముఖములుగానే యుండును. అతడు కలకత్తా వీథులలో పోవునపుడు అచ్చటి ఇండ్లు, వాహనములు మున్నగున వన్నియు నారాయణునితో (దేవునితో) నిండినవిగా చూచుచున్నాడు. ఆతని నొకసారి గలసికొనుము.''

అటులనే మరుసటి రోజాతనిని కలిసికొంటిని. అప్పు డాతడు అచ్చటి వెలుపలి గదిలో ప్రక్కమీద 'బుద్ధగయ' యనునొక పెద్ద గ్రంథమును చదువుకొనుచుండెను. గదియు, పరుపును చెల్లాచెదరుగా నుండెను. కాని గంభీరదృక్కులతో దివ్యమైన యాకారముతో చిరుగడ్డము గల నరేంద్రుని మూర్తిమత్వము నన్ను ముగ్ధుని చేసినది. నే నాతనితో, ''గురుదేవుడు నిన్ను కలసికొను మనె'' నని పలికితిని. ఆతడు నన్ను కూర్చుండు మనెను. తర్వాత నాతడు లోనికి వెళ్ళి తిరిగి వచ్చుచు, ''నీవు గురుదేవునియొద్దకు వెళ్ళి యుంటివా? మరొకసారి రమ్ము'' అనెను.

గురుదేవుడు నన్ను ''నీవు నరేంద్రుని వద్దకు వెళ్లితివా?'' యని ప్రశ్నించెను. ''అవును. తమరు చెప్పిన దంతయు అక్షరాలా సత్యమే'', అంటిని. ''ఆతని నొక్కసారి చూచుటతోనే ఇన్ని విషయముల నీవెట్లు

గ్రహించితివి!'' "ఆతని విశాలనేత్రముల చూచితిని. ఆతని మనస్సు బహిర్ముఖముగా లేదు, అత డీప్రపంచమున నున్నట్లే అగపడ లేదు. ఆతడు పెద్ద పెద్ద ఆంగ్లగ్రంథములను చదువు చుండెను. గదియంతయు చెల్లాచెద రుగా నుండెను.'' గురుదేవుడు నాతో "ఆతని వద్దకు మరల పొమ్ము, ఆతని సాంగత్యముతో వీలైనంతవరకు గ్రహింపుము'' అనెను.

నే నొంటరిగా నున్నప్పుడు, "నా నియమ నిష్ఠల నెల్లను త్యజింపవలసిన దేనా ఏమి?'' అని తలంచితిని. ఒక మధ్యాహ్నము కొందరు భక్తులు గురుదేవునితో "ఆర్యా, ఈ బాలురు ప్రాపంచికజీవితముల వదలి, సర్వసంగపరి త్యాగు లగుటకు మీ దరి చేరుచున్నారు. ఇది శ్రేయస్కరమైనదా?'' అనిరి. గురుదేవుడు, "నీవు వారి ప్రస్తుతజీవితములను మాత్రమే చూచు చున్నావు. కాని వారు తమ పూర్వజన్మము లందే వానినంతయు సంపూర్ణముగా ముగించి యుండుటను నీ వెరుగవు. ఒక తల్లికిగల నలు గురు కుమారులలో, ముగ్గురు ప్రాపంచిక భోగ ములకై పిచ్చివారివలె తిరుగుచున్నారు. కాని ఒకడు మాత్రము సర్వసంగపరిత్యాగి యగుట కువ్విళ్ళూరుచున్నాడు. ఆ బాలుని చూడుము. సత్త్వగుణస్వభావమువలనవచ్చు సంస్కారము లటువంటివి'' అనెను. గురుదేవుని పై వాక్య ములు నా భక్తిని, నియమనిష్ఠలను ద్విగుణీ కృత మొనర్చినవి.

"జపధ్యానములను శనివారమునను, మంగళవారమునను అధికముగా నొనర్పుము.'' శనివారము మధువారము (వంగభాషయందు శనిబార్-మధుబార్) అని వా రనుచుందురు.

ఒకప్పుడు గురుదేవుడు తన భక్తబృంద ముతో సంభాషించుచుండుటను చూచితిను. మరియొకప్పు డాయన తీవ్రముగా నేడ్చును. ఒకప్పుడు కీర్తనల పాడుచు నాట్యము చేయును, ఒకప్పుడు ఆనందపారవశ్యమున మునిగియుండును, మరొకప్పుడు గాఢసమాధి స్థితియం దుండును. కన్ను మూసి తెరచు నంతలో, త్వరితగతిని కాలము గతించు చుండెను.

ఆయన మమ్ము ధ్యానస్థితియం దాసీనుల జేసి, తర్వాత "ప్రార్థించునపుడు నీ కన్నుల నుండి ధారలుగా కన్నీరు వచ్చుచున్నదా?'' అని ప్రశ్నించును. నే నొకసారి 'నిజమే' నంటిని. ఆయన ఇంత సంతోషపడెను. "పశ్చా త్తాపమువలన కలుగు కన్నీరు ముక్కునకు దగ్గరగల కన్నుల మూలలనుండి స్రవించును. ప్రార్థనావిధానమును నీ వెరుగుదువా?'' అని వివరించెను. పసిబాలునివలె రెండుకాళ్లను చాచి బిగ్గరగా, "ఓ జగన్మాతా! నాకు జ్ఞానము నిమ్ము. ప్రేమపూర్వకమైన భక్తి నిమ్ము. అమ్మా- నాకు మరొండు వలదు. తల్లీ, నిన్ను విడిచి నేను జీవింపజాలను'', అని ప్రార్థించెను. ఆతని పంచెముడి యూడిపోగా, ఆత డచ్చముగా పసిబాలునివలె నుండెను. ఆనందబాష్పములు ధారలై ప్రవహించుచుండ నాతడు గాఢసమాధిస్థితి నందెను. గురుదేవుడు నాకొరకే ఇట్టి ప్రార్థనల నన్నియు గావించెనను భావన నా కప్పుడు దృఢముగా స్ఫురించెను.

స్వప్నములగురించి యొకప్పు డాతడు, "స్వప్నమందు ఎవరేనియు జ్యోతులను క్రమ ముగా నొక్కొక్కటిగా వెలిగించుచున్నట్లును, లేక అగ్ని రగుల్కొనునట్లును, లేక తన పేరును తానే పిలిచినట్లును, చూచిన—యవి యన్నియు మంచివే. కడపటిది ఉత్కృష్టమైన చిహ్నము.''

దివ్యజ్ఞాన సమాజమునకు సంబంధించిన కర్నల్ ఆల్‌కాట్ అను అమెరికాదేశస్థుడు, తన సర్వస్వమును వదలి, హిందూమతమును స్వీకరించెనని ఎవరో గురుదేవునివద్ద ననిరి. ఈ విషయ మాతనికి సంతోషము కలిగించిన దేమో నని మే మాతని ముఖమును గమనించితిమి. ఆతడు విసుగుతో, "ఆతడు తన మతము నెందుకు వదలెను!" అని అడిగెను.

ఒకసారి ఆయన ఇట్లనెను, "చిన్న బాలురు అన్నిటినీ సజీవములుగా చూతురు. గాలికి ఆకు లాడుచుండెనేని, 'నిలువుడు, నే నా మిడుతను పట్టుకొనెద" నని బాలు డనును. ఆకసమున మెరుపులు మెరిసిన, 'చూడు. చూడు. చెకుముకిరాయినుండి నిప్పు మెరయుచున్న" దనును.

ఒకనా డుదయము (క్రిందటి రాత్రి అతనితో గడపితిని) గురుదేవుడు నన్ను కాళీ దేవ్యాలయమునకు తోడ్కొనిపోయి, (ఇంతకు ముందు నేనందు ప్రవేశించి యుండలేదు) అచ్చటి శివలింగమును చూపించుచు, "చూడుము, ప్రాణము పోసికొనియున్న శివు డిదియే" అనెను. శివుడు శ్వాసించుచున్నట్లు నా కనిపించినది. గురుదేవుడు మరల, "చూడుము. చైతన్యము అచేతనమువలె నెట్లు పడియున్నదో," అనెను. నేను నిశ్శబ్దముగా మంత్రముగ్ధుడనై అట్లే భావించితిని. ఇంతవరకది ప్రతిచోటనుగల సాధారణవిగ్రహమనియే తలంచుచుంటిని. కాని ఇది ఏమి? ఇది సజీవముగా నున్నదే! ఎంతటి గొప్ప ఆనందముతో గురుదేవుడు నా హృదయము నుద్వేలము చేసినాడు! దీనిని వర్ణింపసాధ్యమా! అనుభవించియే చూడవలెను.

ఆతర్వాత గురుదేవుడు జగన్మాత ఆభరణముల నన్నిటిని వాని యథాస్థానమున నుంచుచుండగా తన గుడ్డ జారిపోయెను. గురుదేవుడు తప్పత్రాగిన వానివలె నగుపడెను. చాల కష్టముతో ఆయనను తన గదికి చేర్పగలిగితిని. ఆయన అచ్చట చాలసేపు సమాధిస్థితియందుండెను. ఆ రోజు గడచుటయే నేనెరుగను—గురుదేవుడు సూచించినట్లు సర్వదా ధ్యాననిమగ్నుడనై యుంటిని. గురుదేవుడు మనస్సేదేని ఆంతరంగిక విషయమున మునుగుచుండ నెన్నియో కీర్తనముల పాడెను.

చీమయందైనను, ఏనుగయందైనను, సర్వమునందును బ్రహ్మమే నిండియున్నదను ద్వైపదశాక సాధువువద్ద నేర్చితిని. దీనిని గురుదేవునితో చెప్పగా, నాతడు చిరునగవుతో, "కాని చీమయందును, ఏనుగునందును గల శక్తి సమానము గాదు కదా! బ్రహ్మ మొక్కటే గాని బహిర్గతమగు శక్తియందు తారతమ్యములు లేవా?" అనెను.

దక్షిణేశ్వరమునం దొకనాటి సాయంకాలము. గురుదేవు డంతర్ముఖమగు మనస్సుతో, మధ్యమధ్య మాటలాడుచు, "ఆత్మయే ఇష్టదేవత. ఇష్టదేవతా సందర్శనమే ఆత్మసాక్షాత్కార" మనెను.

ప్రాతఃకాలసమయమున గురుదేవుడు తన గదియందు 'ఓం ఓం ఓం' అను మంత్రము నుచ్చరించుచుండెను. గదియంతయు సమాధిగతమైనట్లుండెను. బాహ్యాభ్యంతరములందు భగవత్సాక్షాత్కార మగుచున్నట్లుండెను.

ఒకనా డొక భక్తునింట గురుదేవుడు జగన్మాతతో, "అమ్మా! నీవే మనోప్రాణములైనపుడు, నా మనోప్రాణముల నీ కర్పించు టెట్లు?" అనుచు అర్ధనిమీలితనేత్రుడై తనలో కానిట్లనుకొనెను. "ఛీ, ఛీ, కామినీ కాంచనాసక్తు లెట్టి నిర్భాగ్యులో కదా! తల్లీ! వారికి

మరేదియు లభింపదు.'' అనుచు తన అర చేతిపై ఉమ్మివేయ నారంభించెను. దానితో ఆతని మెత్తకూడ తడసి పోయెను. అట్టి సన్ని వేశమునందలి అద్భుతభావము లన్నియు నా మనస్సున గాఢముగా నాటుకొని నా జీవిత మున కంతటికి పునాదియైనది.

ఇంకొక రోజు, గడచిన రాత్రి ఆతనితోనే యుంటిని. ఉదయమున ఆతడు సందర్శింప వచ్చిన వారందరితోను చాల ప్రీతితో మాట్లా డెను. నేను దేవళములందు తిరుగాడుచుంటిని. 'నమః శివాయ శాంతాయ' మున్నగు శ్లోక ముల స్మరించుచు ప్రతిశివలింగము ముందటను నమస్కరించితిని.

నేను తిరిగివచ్చిన వెనుక, ఆతడు నన్ను గంగాస్నానమునకు తనతో రమ్మనెను. దేవ స్థానపు తోటగుమాస్తా, ఒక పాదమును గంగా జల మందును, మరొక పాదమును మెట్లపైనను ఉంచి, తన పగిలినపాదమును రుద్దుకొను చుండెను. గురుదేవు నాతడు కన్నెత్తియైనను చూడలేదు. గురుదేవుడు మెల్లగా గంగలోనికి దిగి, తొడలు మునుగు నీటియందు నిలిచి, తలపై గంగాజలమును ప్రోక్షించుకొని, కొంచెము నీటిని నోటిలో పోసికొని, ఉమ్మి లించి, ఆ నీటిని తన హస్తములతో గ్రహిం చెను. ఈ సంఘటనవలన నేను ఆతనికి గంగపై గల, ''గంగావారి బ్రహ్మవారియే'' అనగా గంగాజలము బ్రహ్మజలమే అను విశ్వాసమును ప్రత్యక్షముగా చూడగలిగితిని. గంగాజల మును తన పాదములతో తాకుటకూడ ఆతనికి బాధాకరమేమో అనిపించుచుండెను.

అంతలో నొక మోటువాడు వేగముగా వచ్చి అచ్చటి గుమాస్తాను గుంటయందలి చేపల సంఖ్య, పండ్లతోటయందలి ఫలములు, ఖరీదు మున్నగు వివరముల నడిగెను. గురు దేవుడు తన ముఖమున కొంత కోపమును కన బరచుచు, ప్రక్కకు తిరిగి ఆతనిని చూచెను.

స్నానము ముగిసిన తర్వాత ఆతని గది చేరితిమి. కొంచెము గంగాజలమును నేనాతని పాదహస్తులపై చల్లిన వెనుక వాని నతడు ధరించెను. పిదప కొంత ప్రసాదమును స్వీక రించెను.

అంతలో నొకడు కొన్ని పైసల యాచింప, గురుదేవుడు నాతో ''ఆ బీరువాపై నున్న నాలుగుపైసల నాతని కిమ్ము'' అనెను. వాని నాతని కిచ్చివేసిన తర్వాత గురుదేవుడు నాతో ''గంగాజలముతో నీ చేతుల కడుగుకొను'' మనెను. నే నట్లే చేసితిని. తర్వాత జగన్మాత కాళీచిత్రమువద్దకు నన్ను పిలుచు కొని పోయి చాలసేపు 'హరిబోల్ - హరి బోల్' - అను నామము నుచ్చరించుచు చప్పట్లు కొట్టునట్లు చేసెను. గురుదేవుడుకూడ అట్లే యొనరించెను. ఈ సంఘటన మూలమున ఆతడు, ''మట్టికి, మలమును మనము అస హ్యించుకొనుటకు మించి డబ్బును ఛీత్కరింప వలె'' నను విషయమును నా మనస్సున బాగుగా నాటుకొనునట్లు చేసెను. అప్పటినుండి నేను 14 సం॥లు ప్రయాణము చేసియు, ఒక పైసనుకూడ ముట్టుకొనలేదు. ఇప్పుడుకూడ డబ్బనిన వెనుదీయుచున్నా ననిన, అందుకు కారణ మానాటి సంఘటనయే. ఆతడు నా శ్రేయస్సుకై యింత చేసెనని నాకిప్పుడు బోధ పడుచున్నది. లోకసంగ్రహమునకై, స్వయ ముగా శరీరబంధముల నతడు కల్పించుకొనెను. అందులకే మాకోస మాతడంత శ్రమపడెను.

గంగానదిమెట్లనుండి ఆ మోటుమనిషి వచ్చి, ''అక్కడ హరీషున్నాడా? హరీషు!'' అని ప్రశ్నించెను. ఆతని ప్రశ్నకు సమాధాన

మిచ్చుటకు బదులు గురుదేవు డతనితో, "నీ వొక బ్రాహ్మణుడవు. మూడుపాళ్ళ జీవితమును వ్యయించిన వాడవు. అంతకుపైగా ఇది పవిత్రగంగాతీరము. ఇచ్చటనైన నీకు నీ ఇష్టదేవత గుర్తునకు రాలేదా? కొలనులోగల చేపలగూర్చియు, తోటలోగల పండ్లు, వీనివలన సొత్తపులాభమునుగూర్చియు మాట్లాడుచున్నావు! ఛీ ఛీ పొమ్ము" అనెను. ఆ బ్రాహ్మణుడు పశ్చాత్తాపమునొందుటకు బదులు కోపముతో వెళ్ళిపోయెను. ఆతడు నిలిచియుండిన స్థలముపై గంగాజలమును చల్లుమని గురుదేవుడు నాతో చెప్పెను.

యోగసారబోధిని–20

శ్రీ జ్ఞానేశ్వరానందస్వామి

అర్హత గలిగిన సాధకునకు "అధికారి" యని యోగపరిభాష. శ్రీమద్భగవద్గీతయందలి 12–వ అధ్యాయమున 13 నుండి 20–వ శ్లోకము వరకు భక్తియోగమున కధికారి వర్ణింపబడెను. భక్తుని ముఖ్యలక్షణము కేవల పరిశుద్ధత దేవుని పట్ల భక్తివిశ్వాసములు స్వతస్సిద్ధమయిన ప్రీతి శ్రద్ధ యనునవి. భక్తి ప్రీతి అనునవి అవ్యాజముగాను మనఃపూర్వకముగాను ఉండవలెను. అధికారులు మరియు మూడు రకములు. ఉత్తమ, మధ్యమ, అధమ అధికారులని. ఉత్తమాధికారి గురూపదేశముల, శాస్త్రవిధుల యుద్దేశములను చెప్పకుండగనే గ్రహించును. ఉపదేశము చేయగనే విషయ మతనికి గ్రాహ్యమైపోవును. మధ్యమాధికారి ఉపదేశమును మరల మరల వివరించినచో గ్రహించుకొనును. అధమాధికారికి ఎంత బోధించినను చిరకాలమునకు గాని యుపదేశములు బోధపడవు. ముగ్గురును శ్రద్ధావంతులే. ముగ్గురును పురోగతికై యత్నించువారే. ఇట్లున్నను వారి వారి యధికారభేదము ననుసరించి ఒకరికంటె నొకరు ఎక్కువ ప్రయత్నము చేయవలసి యుండును.

మానవులు సమానశక్తి సామర్థ్యములతో జన్మింపరు. వారికి సమానావకాశము లుండవలె ననుట న్యాయమే కాని జన్మతః మానవులు సమానులు కారు. వారి వారి సంచిత కర్మయే వారి ప్రస్తుత జీవనపథమును నిర్ణయించును. మానవుని సహజగుణములు గ్రహణశక్తి ప్రతిభ మొదలగువానిద్వారా ఈ సంచిత కర్మను వ్యక్తమగుచుండును. ఎండిన కట్టె వెంటనే రాజుకొనును. అట్లే కొంద రధికారులుపదేశముల నితరులకంటె సులభముగా నర్థము చేసికొని జీవితమునం దాచరింపగల్గుదురు. ఎవరైనను అరటిచెట్టును మండింపలేరు గదా! అది యూరకనే రగులుచూ పొగ వేయును. శ్రీరామకృష్ణు లొకపర్యాయ మిట్లనిరి. "నేనేమి చేయుదును? అత డరటిబోదె వంటి వాడు. ఎంత ప్రయత్నించినను దానికి నిప్పంటించలేము. అది యూరకనే రగులుచు పొగబారును. మండునవి అతని కన్నులు నా కన్నులు మాత్రమే."

మానవప్రకృతి సత్త్వరజస్తమోగుణముల మిశ్రమము. అందొకటియో రెండో మానవుని శీలమునందు ప్రాధాన్యతను వహించును. బుద్ధిమాంద్యము, అలసతగా తమస్సు ప్రకటీకృతమగును. స్పర్ధ, మితిమీరిన యుత్సాహము ఇత్యాదులు రజస్సును సూచించును.

పారమార్థిక విలువలను గ్రహించు శక్తి సూక్ష్మగ్రహణము శాంతదాంతములు మొదలగు వానిద్వారా సత్త్వము ప్రస్ఫుటమగును. ఏ లక్షణము లున్నను సాధకు డింకొకరి ననుకరించుట పనికిరాదు. తన స్వభావము ననుసరించి తన మార్గముననే పురోగమింపవలెను. ఆధ్యాత్మికజీవనమునందు, ఇంకొకరితో సమానముగా నుండవలసిన యగత్యమే లేదు. అత డేమి చేయుచున్నాడో ఎంతవరకు వచ్చెనో యను నాలోచనలు పట్టి కాలహరణమును మాత్రమే సాధించును. కొందరు భక్తులు హఠాత్తుగా గాఢమైన భక్త్యావేశమును బొందినను త్వరలో దానిని గోల్పోవుటను గమనింతుము. అట్టివారు ఒక్కరోజుననే వికసించి వాడిపోవు పూవుల వంటి వారు. ఇతరులు టేకుచెట్టువలె నిదానముగా పెరిగినను ఎప్పటికిని పెరుగుచునే యుందురు. భక్తిని త్వరపెట్టుటకు రసాయనపు టెరువు లేవియు లేవు గదా. దాని స్వాభావికమగు పెరుగుదలను నిరోధించు నాటంకములను తొలగించుచు ఏపుగా పెరుగుట కవకాశమును కలుగజేయుటయే సాధకుని కర్తవ్యము.

ఇష్టదేవతనుగూర్చి సుస్థిరము అచంచలము నగు అభిప్రాయమేర్పడిన పిదప స్వాతిచినుకును గ్రహించిన ముత్యపుచిప్పవలె అధికారి సాధన సాగరములో మునిగిపోవును. అచ్చట నిదానముగా నిరంతరప్రయత్నముతో తన భక్తి భావమను ముత్యమును రూపొందించుకొనును. సాధన యనగా నభ్యాసము, నియమనిష్ఠలు. భక్తిసారస్వతమునందు భావ మనగా ఇష్టదైవముపట్ల సాధకునకు గల నిరంతర సంబంధము. పరిపూర్ణతను వ్యక్తము చేయునట్లు నీ అత్యున్నతాశయమునకు రూపకల్పన చేయగలిగితి వనుకొనుము. అప్పు డది ఏ దృష్టితో నీకు ప్రీతిపాత్ర మగునో ఆ దృష్టియే నీ భావ మగును.

నీ భక్తిభావము నీ వరకే పరిమితమైన దని గుర్తుంచుకొని దానిని గోప్యముగా నుంచుకొనవలెను. అంతే గాక ఇతరులను గూడ నీ యుద్దేశములతోను ఆశయములతోను బాధింపరాదు. కొన్ని సందర్భములలో మొగ్గనుండి పూవు వికసించునట్లు భావ మొక స్థాయినుండి ఇంకొక స్థాయి నందుకొనును. ఎట్లైనను పారమార్థిక పరిణతికి మిక్కుటమైన సాధన అభ్యాసమును అవసరము. ఊరకనే కాలయాపనము చేసిన నేమియు లాభము లేదు.

భక్తిభావము లనేకములైనను వాని నీ క్రింది విధముగా విభజింపవచ్చును.

1. శాంతభావము : సర్వశక్తిసంపన్నుడైన పరమేశ్వరునిపట్ల ప్రగాఢమగుభయభక్తులును అనురాగమును శాంతభావ మనబడును.

2. దాస్యభావము : యజమానునిపట్ల సేవకున కుండు భావము. అట్టివాడు వినయముతో దూరముగ నుండియే సకలసేవలను శ్రద్ధతో జేయును.

3. తాతభావము : దేవునిపట్ల మాతృభావము లేదా పితృభావము. భక్తియోగమునందు భక్తుడు భగవంతుని స్త్రీపురుషభేదములతో నూహింపవచ్చును.

4. సఖ్యభావము : స్నేహితునివలె జూచుట.

5. వాత్సల్యభావము : తల్లిదండ్రులకు తమ బిడ్డలయం దుండు భావము.

6. మధురభావము : ప్రేమికుల కొండొరులపై గలుగు భావము. ఇచ్చట దైవమేదియో అతిమానుషశక్తి యని గాక తమ వంటి వాడే యని ప్రేమభావము తోచును. (సశేషము)

పరిప్రశ్న

[మద్రాసు శ్రీరామకృష్ణమఠమున 16-4-72 వ తేది జరిగిన అంతర్యోగమున శ్రీమత్ తపస్యానందస్వాములవారితోడి ప్రశ్నోత్తరావళి ఇచ్చట పొందుపరుపబడినది.]

ప్రశ్న: ''తమ అంత్యజన్మమును జీవించుచున్నవారు ఇచ్చటికి రాగల'' రనియు, ''ఒక్కసారి యైనను మనఃపూర్వకముగా భగవంతునికై ఆరాటపడినవారు ఇచ్చటికి వచ్చియే తీరవలయు''నని శ్రీరామకృష్ణులు పేర్కొనినట్లున్నది. ఈ వాక్యముల నెట్లు మన మర్థము చేసికొనవలెను?

బదులు: తమ అంత్యజన్మమున నున్న వారిలో పలువురు ఆయనయొద్దకు పోవుదురనియే ఈ వాక్యమున కర్థము. అట్టి వారందరును ఆయనవద్దకు వచ్చియే తీరవలయునని అందు కర్థము కానేరదు. ముక్తికి పలు మార్గము లున్నవని బోధించిన ఆయన సిద్ధాంతమునకే అది విరుద్ధ మగును. ఒక అవతారమూర్తి అవతరించియుండు కాలమున యోగారూఢులు పలువురు తమంతట తామే వారియొద్ద కాకర్షింపబడుదురు. శ్రీరామకృష్ణుల విషయమున నిది అక్షరాల నిజము. బహిరంగతనాతడు నిరసించినను; శిష్యులను సంపాదించుటకును మతాంతరీకరణము చేయుటకును ఆయనెచ్చటికిని ప్రయాణములు చేయకుండినను, ఆయన అఖండాధ్యాత్మిక శక్తిచే ఆకర్షింపబడి ఉన్నతతమ ఆధ్యాత్మికాధికారులు తమకు తామే ఆయనవద్ద కరుదెంచుటను ప్రత్యక్షముగా మనము చూచుచున్నాము. ఇట్టి వృత్త పరిధి కావలగూడ ఇతర యోగారూఢులు నిశ్చయముగా ఉండియుండవచ్చును.

ఇక ఆయన రెండవ వాక్యము—పరిశుద్ధులగు ఆత్మసాధకు లందరిని ఆయన జీవితము, బోధనలు ఆకర్షించునను అర్థమును మాత్రమే ఇచ్చును. సాధారణముగా జనులు ఒక సత్పురుషుని మహాత్మ్యమును ఆతని మిరుమిట్లుగొలుపు ఆకర్షవంతమైన రూపమును బట్టియు, ఆతడు హస్తగతమొనరించుకొనియుండు అద్భుతశక్తులనుబట్టియు, ఉన్నతస్థానమున నుండు ధనవంతులను తన శిష్యులుగా చేసికొను సామర్థ్యము మున్నగు వానిని బట్టి అంచనా వేయుదురు. ఇందులోని గుణగణము లేవియు శ్రీరామకృష్ణుని యందు లేవు. ఆయన విశిష్టత, ఆయనయందలి గర్వరాహిత్యము, వారి అహంకారశూన్యత, అఖండసర్వసంగపరిత్యాగము, అసామాన్యమైన పరిశుద్ధత, సాటిలేని అకుంఠిత భక్తి — యందున్నది. ఇట్టి గుణసంపదల గడింప నభిలషించువారే ఆయన మహాత్వ్యమును మెచ్చుకొనగలరు. కాబట్టి వా రాతనిని పరివేష్ఠింతురు. అట్టి పరిశుద్ధులగు ఆత్మసాధకులు ఆతనివద్దకు తక్షణమే ఆకర్షితులగుదురు. మానవుని పారమార్థిక మూల్యమునకు ఆయన గీటురాయి యని చెప్పవచ్చును.

ఆయన నిర్యాణానంతరముకూడ ఈ వాక్యములు విలువ కలిగియున్నవను విషయమును మనము గుర్తింపవలయును. ఒక అవతారమూర్తి జీవనము వారి సమకాలికులకు మాత్రమే కాదు. శ్రీరామకృష్ణుల జీవితకాలమున వారిని దర్శింపవెళ్లినవారు వారి భౌతిక సాంగత్యముచే లాభము పొందినట్లు, వారిని గూర్చి తర్వాత తెలిసికొను వారలుకూడ ఆయనతో పారమార్థికముగా సంభాషింపవచ్చును. ఒక యవతారమూర్తి పరమేశ్వరేచ్ఛయొక్క వ్యక్తీభావమగుటవలన, సాధారణమానవులరీతి వారు నిర్యాణమొందరు. వారి

భౌతికశరీరము గతించినను, దివ్యానుగ్రహము నందించు పారమార్థికశరీరమున నిలిచియుండి, వారు భౌతికకాయమున నున్నప్పుడు ఏర్పరచిన ఆస్తియగు ఆధ్యాత్మిక సంప్రదాయము వలన నాకర్షింపబడి, వారి అండ జేరదలచు భక్తులను ఉద్ధరించుచుందురు. కావున, ఈ దినమునను, ప్రపంచము నలుమూలలనుండి అధికసంఖ్యాకులగు ఆత్మసాధకులు శ్రీరామకృష్ణులచే ఆకర్షింపబడుచుండుటను గాంచుచున్నాము.

వార్తలు - విశేషాలు

శ్రీ వివేకానందస్వామి జన్మదినోత్సవము

శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి 113-వ జన్మదినోత్సవము మద్రాసు శ్రీరామకృష్ణమఠమున భక్త్యుత్సాహములతో కొనియాడబడెను. 2-2-1975 ఆదివారమునాడు ఉదయము 5 గంటలకు మంగళహారతితో ఈ ఉత్సవము ప్రారంభమయ్యెను. పవిత్రమహోత్సవమున కనుగుణముగ మఠావరణమంతయు మంగళతోరణాలంకృతమయ్యెను. భక్తుల భజనకీర్తనలు మఠావరణమును భక్తిపూరితము గావించెను. దేవాలయమున తిథిపూజ శ్రద్ధాభక్తులతో బ్రహ్మాండముగ జరిగెను. మఠావరణమున ఉన్న తాసనమున గంభీరమగు శ్రీ వివేకానందస్వాములవారి పటము పుష్పమాలలతో పూజార్హముగ అలంకరింపబడెను. పూజ, హోమము జరిగినయనంతరము 11 గంటలకు భక్తులెల్లరు భక్తిపూర్వకముగ ప్రసాదమును స్వీకరించిరి.

ఉదయము 8-15 గంటలకు మెరీనాయందుగల శ్రీస్వాములవారి విగ్రహమును పుష్పమాలలతో అలంకరించిరి. శ్రీరామకృష్ణమఠమునకు చెందిన ఉద్యోగిబృందము మఠసంబంధములగు పాఠశాలల ఉపాధ్యాయవర్గము, విద్యార్థులు, భక్తులు లేడీవిల్లింగ్‌టన్ ట్రెయినింగ్ కాలేజి సిబ్బంది, విద్యార్థినులు మున్నగువారు దాదాపు 500 సహృదయులు భక్త్యుత్సాహములతో నచట సమావేశమయి పూజలు సలిపి శ్రీ స్వాములవారియెడ తమకుగల మహద్భావమును వ్యక్తపఱచిరి. అచట ఆరాత్రికము జరిగిన పిదప ట్రెయినింగ్ కాలేజి ప్రిన్సిపల్‌గారు శ్రీమతి షణ్ముఖసుందరంగారు సదస్సునకు స్వాగత వాక్కులు పలికిరి. ''ఈ కళాశాలావరణమున ప్రతిష్ఠింపబడిన భారతదేశాభిమానియగు శ్రీ స్వాములవారి విగ్రహము ఈ కళాశాలయందుగల ప్రతివ్యక్తికి భగవద్భావప్రేరకముగా నున్నది'' అని ఆమె వక్కాణించిరి. శ్రీమత్ శ్రీరంగానందస్వాములవారు తమిళమున నిట్లు పలికిరి: ''ఇనుపకండరములు, ఉక్కునరములు గల మహాసత్త్వసంపద కుదాహరణముగ శ్రీ స్వాములవారిచట మూర్తీభవించియున్నారు. నిజమయిన సత్త్వసంపద ఆర్థికరాజకీయాభివృద్ధుల మూలముననగాక ఆధ్యాత్మిక త్రికరణశుద్ధివలననే లభింపగలదు.'' తదనంతరము శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారి ట్లుపన్యసించిరి: శ్రీ స్వాములవారి సందేశము సార్వకాలికము, సార్వజనీనము; ప్రపంచమునందలి సర్వప్రజలకును అనుష్ఠానయోగ్యము. ప్రతిదశయందును హృదయసారళ్యమునే కాని వైరళ్యమును జూపరాదని ప్రబోధించిన స్వామిజీపట్ల ఏమార్గమున నయి

నను ఎందయినను సంకోచమునొందుట మహాపరాధముగా భావింపవలయును. శ్రీస్వాములవారు మహామహిమాత్మకముగ ఆచరించి చూపిన హృదయసారళ్యమును ఔదార్యమును మనము మన నిత్యజీవితమునందు అనుష్ఠానయోగ్యము గావించుకొనుటయే మనము శ్రీవారికి జేయగల ఆరాధన. శ్రీ వివేకానంద కళాశాల ప్రిన్సిపల్ డాక్టర్ N. వేంకట సుబ్రహ్మణ్యముగారు సదస్సునకు వందనసమర్పణము గావించిరి. ప్రేక్షకులు సభ్యులు భక్తులు-ఎల్లరును హృదయపూర్వకముగ పాల్గొనిన జాతీయ గీతము - జనగణమన - దివ్యగానముతో ఆ కార్యక్రమము సమాప్తమయ్యెను.

సాయంకాలము ఆరాత్రికానంతరము శ్రీమత్ శ్రీ రంగానందస్వాములవారు తమిళమునను శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారు ఆంగ్లమునను మతావరణమున సమావేశమయిన భక్తులగోష్ఠియందు శ్రీ స్వాములవారియందు సనాతన పారమార్థిక విజ్ఞానమును అధునాతన భౌతికవిజ్ఞానమును సమ్మేళనమొందిన ఐక్య విధానమును గూర్చి యుపన్యసించిరి.

9-2-1975 ఆదివారము అపరాహ్ణము 3-30 గంటలు మొదలు 5-30 గంటల వఱకు శ్రీ స్వాములవారి జన్మదిన బహిరంగోత్సవము శ్రీ వివేకానంద భవనమున జరుపబడెను. బ్రహ్మశ్రీ నీడా మంగళము కృష్ణమూర్తి భాగవతార్ గారు 'శంకరవిజయము' హరికథా కాలక్షేపము గావించిరి.

నాటి బహిరంగసభకు శ్రీమత్తపస్యానంద స్వాములవారు అధ్యక్షత వహించిరి. పద్మభూషణ శ్రీ T. S. అవినాశలింగముగారు తమిళమున శ్రీ స్వాములవారి సందేశమును గూర్చి యుపన్యసించిరి. వారి యుపన్యాస సారాంశము:

దేశభక్తవతంసులు, ఋషిపుంగవులు నగు శ్రీ స్వాములవారు తమ రచనలవలనను, ఉపన్యాసముల వలనను సామాన్య మానవలోకమున స్తబ్ధమై యున్న ఆధ్యాత్మిక దివ్యశక్తిని ప్రబుద్ధము చేసిరి. శ్రీవారి సంపూర్ణగ్రంథావళి—వివిధ దేశభాషలలోనికి అనువదింపబడి శ్రద్ధాభక్తులతో పఠింపబడుచున్నది. శ్రీ స్వాములవారు శుష్కపాండిత్యమునకు గాక అనుష్ఠాన వేదాంతమునకే ప్రాముఖ్యము నొసగెడివారు. ఆదియందు పండితులు, భక్తులు, మహనీయులు అని పేరుగాంచినవారి నెల్లరను 'మీరు దేవుని జూచితిరా?' యని ప్రశ్నించెడివారు. ఆ ప్రశ్నకు ఎవరును సరియైన సమాధానము నొసగరైరి. కాని శ్రీ దక్షిణేశ్వర యోగీశ్వరుడు — శ్రీ రామకృష్ణ గురుదేవుడు మాత్రము 'నేను జూచితిని, నీకును జూపగలను' అని ప్రత్యుత్తరమునొసగి అందలి గాంభీర్యము, సరళసత్యమును అర్థము చేసికొని శ్రీ స్వాములవారు ఆయన శిష్యుడయ్యెను. శ్రీ గురుదేవుని వలన ఆధ్యాత్మికశక్తిని బడసిన పిమ్మట— గురుదేవుని నిర్యాణానంతరము ఆయన శ్రీరామకృష్ణమఠ, సేవాసంఘములను స్థాపించి లోకసంగ్రహము గావింప సంకల్పించెను. భారత దేశ పరిశీలనార్థము ఆయన ఆ సేతుహిమాచలము కాలినడకను యాత్ర సాగించెను. కన్యాకుమార్యగ్రమునందు భారత దేశ భవిష్యత్తునుగూర్చి యొకానొక దివ్యదర్శనమును గాంచెను. భారత దేశపు జానిసత్వమును జాపుటకై చికాగో యందు జరిగిన మతమహాసభలో పాల్గొని మత సామరస్యమును మానవునియందలి దివ్యత్వమును ప్రకటించెను. ప్రపంచమంతట సనాతన మతమునకు గౌరవము ఆదరణ కలిగించెను.

గౌ. న్యాయమూర్తి శ్రీ వి. సేతురామన్ గారు ఆంగ్లమున ఉపన్యసించిరి. వారి ఉపన్యాస సారాంశము : శ్రీ వివేకానందస్వాముల వారు లోకసంగ్రహము నిమిత్తము అవతరించిరి. ఆయనయందు శ్రీ గురుదేవులు 'శివుని' గుర్తించిరి. బుద్ధదేవునివలెనే శ్రీ స్వాములవారును ప్రజాబాహుళ్యము కష్టనష్టములకు లోనగుట గుర్తించి కన్నీరు గార్చిరి. యోగీశ్వరేశ్వరు డయినను శ్రీ స్వాములవారు ఆత్మమోక్షార్థము హిమాలయములయందలి గుహలలో గూర్చొనక జగత్కల్యాణము నిమిత్తము భారతదేశమున ప్రజల మధ్య సంచరించిరి. ఆయన సమదర్శి. రాజాస్థానములందును కుటీరములందును సమభావమును జూపిరి. భారతదేశమునకే గాక సమస్త ప్రపంచమునకును జెందిన వ్యక్తియై ఆయన సమస్తమానవోద్ధరణమునకును కంకణము గట్టుకొనెను. భక్తికి ఆయన పెట్టినది పేరు. భారతీయ సంస్కృతికి ఆయన శాంతిదూత.

శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారు తమ అధ్యక్షోపన్యాసమున నిట్లుద్బోధించిరి: శ్రీ వివేకానందస్వామిని గూర్చి ఎవరెంత చెప్పినను అది నిత్యనూతనముగనే యుండును. ఆయన అంతటి మహనీయుడు. భావినూతన భారతదేశమునుగూర్చి ఆయన గాంచిన దివ్యానుభూతి వర్ణనాతీతము. భారతీయులెల్లరు అభివృద్ధికరమగు ఉన్నతజీవనమును గడుపవలయుననియు భారతీయులకు స్వాభావికము లయిన ఆధ్యాత్మికత ఆత్మసంస్కృతి కలిగి యుండవలయుననియు శ్రీ స్వామిజీ ఉద్బోధించిరి. శ్రీ కృష్ణపరమాత్మని బోలిన ఆయన దివ్య సౌందర్య సర్వస్వము, రూపొందిన పావిత్ర్యము, భారతీయ ఆధ్యాత్మిక శక్తికి సాంస్కృతికనిధికి ప్రతినిధి. సంకుచితత్వ మను కారాగృహమునుండి ఆయన భారతదేశమును విముక్తను గావించెను. భారతీయ ఆచార్యులయందు దేదీప్యమానమయిన తేజోమూర్తి ఆయన. సర్వప్రపంచమునందును ఆయన భారతదేశమునకు ఆధ్యాత్మికముగ గురుస్థానమును గల్పించెను. నేటి మన యువతీయువకు లెల్లరు ఆయన గ్రంథావళిని పఠించి ఆయన భావముల సాధ్యమయినంత వఱకు గ్రహించి అనుసరించి అభివృద్ధి గాంచుట కర్తవ్యము.

దేవాలయమునందలి శ్రీరామకృష్ణ భజన బృందమువారి భజనానంతరము భక్తులకు మిఠాయిలు పంచిపెట్టబడెను; నాటి కార్యక్రమము మంగళాంతముగ పరిసమాప్తమయ్యెను.

గ్రంథపరిచయం

మోక్షసాధన రహస్యము

రచయిత : శ్రీ విద్యాప్రకాశానందగిరి స్వాములవారు. డబల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు VII+685 పుటలు. వెల : రూ. 10-00. ప్రాప్తిస్థానము : శ్రీశుకబ్రహ్మాశ్రమము, శ్రీ కాళహస్తి, చిత్తూరుజిల్లా, ఆంధ్రప్రదేశ్.

శ్రీ విద్యాప్రకాశానందగిరి స్వాములవారు శ్రీ శుకబ్రహ్మాశ్రమ సంస్థాపకులు : వీరు ఆంధ్రదేశమునందు గీతాయజ్ఞములు జరుపుచు, గీతోపన్యాసములు గావించుచు ఆధ్యాత్మిక విద్యాప్రచారము గావించుచున్న యతిపుంగవులు.

ఈ మోక్షసాధనరహస్యమునందు 'మోక్షమనగా నేమి? మోక్ష విజ్ఞాన సర్వస్వము, మోక్షోపాయములు, యోగసాధనలు, అనుష్ఠాన వేదాంతము, మోక్షమును గూర్చిన శాస్త్రప్రమాణములు మున్నగు విషయములు విపులముగ వివరింపబడియున్నవి. ఈ విషయమున వీరి రచనావిధానము పండితపామరజనరంజకము. భాష సులభసుందరమగు గ్రాంథికము.

మన ప్రాచీన మహర్షులు యోగీశ్వరులు, ఆచార్యులు, అవతారపురుషులు మున్నగు మహానీయులు మోక్షసామ్రాజ్యపథమున పురోగాములై లోకమునకు ప్రవచించిన యనుభవసర్వస్వము విపులముగ వివరింపబడియున్నది. ముఖ్యముగా ఉపనిషదృషులు గీతాచార్యులు మున్నగువారి ప్రమాణ శ్లోకములు మున్నగునవన్నియు సతాత్పర్యముగ నుల్లేఖింపబడియున్నవి.

ఈ గ్రంథము ముముక్షువులకు సాధకులకు అత్యంత ముపయోగకరము.

—చిలువూరి మాధవకృష్ణకవి.

FORM IV

(*See* Rule 8)

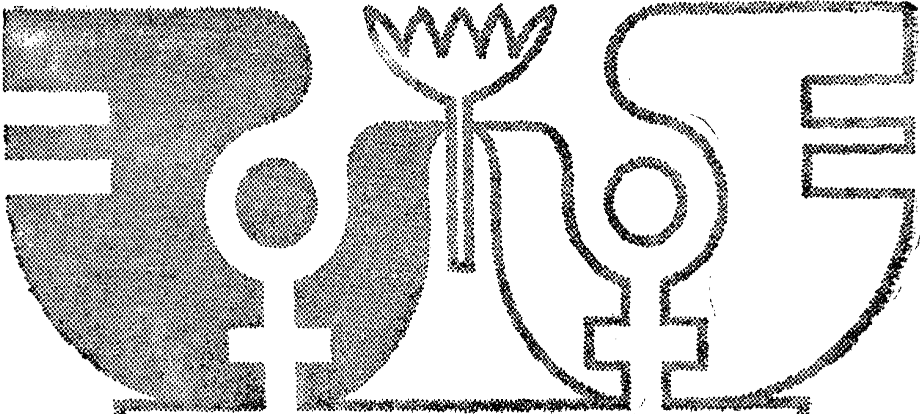
Statement about ownership and other particulars about the Sri Ramakrishna Prabha (according to Form IV Rule 8, circulated by the Registrar of Newspapers for India).

1. Place of Publication ... : Madras-600004.
2. Periodicity of its Publication ... : Monthly.
3. Printer's Name ... : M. Balasundaram.
   Nationality ... : Indian.
   Address ... : Freedom Press, 138-A, T.H. Road, Madras-600021.
4. Publisher's Name ... : Swami Chidghanananda.
   Nationality ... : Indian (Hindu Monk).
   Address ... : Sri Ramakrishna Math, Mylapore. Madras-600004.
5. Editor's Name ... : Swami Chidghanananda.
   Nationality ... : Indian (Hindu Monk).
   Address ... : Sri Ramakrishna Math, Mylapore, Madras-600004.
6. Name & Address of individuals who own the newspapers and partners or shareholders holding more than 1% of the total capital. : Sri Ramakrishna Math, Mylapore, Madras-600004.

I, Swami Chidghanananda, hereby declare that the particulars given above are true to the best of my knowledge and belief.

(Sd) SWAMI CHIDGHANANANDA,
Signature of The Publisher.

Date: 4-3-1975.



మీ భార్య మీకు సమానం కాదని మీరు భావిస్తారా?

ఇదిగో చూడండి.

- ఆమెకు ఓటు హక్కుంది మీకున్నట్టుగా.
- సమానంగా పనిహక్కులు ఆమెకు ఉన్నాయి.
- విద్య, ఉపాధి విషయాల్లో ఆమెకు సమానత ఉంది.
- వారసత్వ చట్టాలక్రింద ఆమెకు ఆస్తి హక్కుంది.

ఈ హక్కులను ఆమె పూర్తిగా ఉపయోగించుకోలేకపోతే,
మీతో సమాన పౌరులుగా ఆమెను మీరు గుర్తిస్తున్నారేమో ఆలోచించండి.



ఇది అంతర్జాతీయ మహిళల సంవత్సరం.

సమానత, అభివృద్ధి,
శాంతికోసం పాటుబడదాం.

davp 74/438

శ్రీ వివేకానంద లేఖావళి

(రెండు భాగములు)

అనువాదకులు : శ్రీ చిరంతనానందస్వాములవారు

భారతదేశమున ఇంటింటను ఉండవలసిన పుస్తకములలో నిది యొకటి; బాలికాబాలకులెల్లరును పదేపదే చదువవలసిన పుస్తకములలో నిది యొకటి.

ఈ లేఖలయందు దైవభక్తి, మానవభక్తి, కార్యాసక్తి— ఇవి నిరంతరసంయోగముజాల్చి జీవితాంధకారమును దొలగింపజేయు జ్యోతిగ నుండుట స్పష్టము.

—కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి.

మొదటి భాగము వెల : రూ. 2-25; రెండవ భాగము వెల : రూ. 1-75

సందేశ తరంగిణి

(రెండు భాగములు)

అనువాదకులు: కీ. శే. తత్త్వానందస్వాములవారు

పాశ్చాత్యదిగ్విజయయాత్రానంతరము శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు కొలంబో మొదలు అల్మోరా వఱకు—ప్రతినగరమునందును ఒసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటీకరణము. ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము ఆత్మోద్ధారకము, జ్ఞానోత్తేజకము, దేశభక్తిభరితము.

ప్రతిభారతీయుడును తప్పక చదివితీరవలసిన దివ్యగ్రంథరాజము.

మొదటి భాగము : రూ. 4-00 రెండవ భాగము : రూ. 3-00

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవితచరిత్ర

అనువాదకులు : శ్రీ గోటేటి సత్యనారాయణమూర్తిగారు

ఇది ఆదర్శగృహస్థుడు ఆదర్శభక్తుడు నగు మహాత్ముని చరిత్ర. ఈ మహనీయుని దివ్యజీవితమున వివరింపబడియున్న అమానుషచర్యలు భక్తినభివృద్ధిచేసి భక్తలోకమును పారమార్థిక పథమున నుచ్చస్థాయి నందింపగలవు.

132 పుటలు : (తృతీయ ముద్రణము) వెల: రూ. 1-25

ఇట్లు వ్రాయుడు : మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

షికాగో నగరోపన్యాసములు

అమెరికాయందలి షికాగో నగరమున జరిగిన విశ్వమత మహాసభయందు శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు హిందూమత ప్రతినిధియై యొసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటీకరణము!

సనాతన ధర్మోన్నతిని ప్రపంచమంతటికిని జాటిన వీ యుపన్యాసములే. మతమును గూర్చిన శ్రీ వివేకానంద సందేశామృతము సమస్తము ఇందు నిక్షిప్తమైయున్నది. హిందూ మతౌన్నత్యమును దెలియగోరు ప్రతి భారతీయుడును తప్పక చదువవలసిన గ్రంథమిది.

ప్రజ్జ్వలమగు పంచమ ముద్రణము. వెల: రూ. 1.00

శ్రీ రామకృష్ణ సూక్తిసుధ

అనువాదకులు: ఆచార్య శ్రీ నేలటూరి భక్తవత్సలముగారు

'సహజోద్గారమయిన వచనామృతము ఇట్టి గ్రంథరూపముదాల్చుట కిదే మొదలు' (ఆల్డసు హక్స్లి) అను పొగడ్తగన్న శ్రీమన్నిఖిలానందస్వాముల సంక్షిప్తాంగ్ల మూలమునకు ఇది తేటతెలుగున అనువాదము.

'గురుదేవుని స్వతస్సిద్ధజ్ఞానము, చిదానందోద్రేకప్రభవసహజసరళవాగ్ధాటి, శిశూచితామాయికత, అనిర్వచనీయప్రజ్ఞ, ఋజూపమానములు, సరసకథలు, గేయములు, పద్యములు చక్కగా అనూదితములు. (హిందు: తేది 27-7-'58)

'అద్యతనగద్యరచయితలెల్ల మేలుబంతిగా అనుసరింపదగిన గ్రంథరాజము.'

(సన్డే స్టాన్డర్డు: తేది 16-2-'58)

'అనువాదమైనా స్వతంత్రగ్రంథం అనిపించు ధాటి గలది.' (భారతి: 7-6-'61)

'చవులూరించు చక్కని రచన.' 14-2-'58 (డాక్టరు సర్ ఎస్. రాధాకృష్ణగారు)

590+158 పుటలు వెల: రూ. 7.50

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004



శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

1975-వ సంవత్సరము, ఏప్రిల్ మాసమున జరుగనున్న

ఉత్సవ కార్యక్రమము

శ్రీరామనవమి

20-4-75 ఆదివారము అపరాహ్ణము 5-30 గంటలకు బహిరంగోపన్యాసము

అధ్యక్షులు : శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారు

ఉపన్యాసకులు : డాక్టర్ ఎన్. వీథినాథన్‌గారు (తమిళము)

ఆదివారములందు సత్సంగ సమావేశములు

అపరాహ్ణము 4-00 మొ॥ 4-20 వఱకు శ్రీలక్ష్మీసహస్రనామ పారాయణము (13-4-75)

,, శ్రీవిష్ణుసహస్రనామ పారాయణము (6-4-75; 27-4-75)

4-20 ,, 4-30 ,, ధ్యానము

4-30 ,, 5-30 ,, తమిళమున ఉపన్యాసములు :—

శ్రీమద్భాగవతము : శ్రీ 'అణ్ణా' ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యముగారు (6-4-75)

శ్రీవిష్ణుసహస్రనామము : శ్రీ వి. కల్యాణసుందరశాస్త్రిగారు (13-4-75)

శ్రీశివానందలహరి : డాక్టర్ టి. ఎం. పి. మహాదేవనుగారు (27-4-75)

5-35 ,, 6-30 ,, ఆంగ్లోపన్యాసములు :—

శ్రీమద్భగవద్గీత : శ్రీమత్తపస్యానందస్వాములవారు (6-4-75; 13-4-75)

రాజయోగము : శ్రీమత్ గోలోకానందస్వాములవారు (27-4-75)

ప్రత్యేకోపన్యాసములు

5-4-75 శనివారము 5-45 శ్రీమద్రామాయణపఠనము (యాగసంరక్షణము) శ్రీ పి. రామకృష్ణన్‌గారు,
[ఐ. పి. యస్. (రిటైర్డు)

12-4-75 ,, ,, జైనమతము : డాక్టర్ టి. ఎం. పి. మహాదేవనుగారు

26-4-75 ,, ,, శ్రీమద్రామాయణము : డాక్టర్ ఎన్. వీథినాథన్‌గారు

ఇతర వారములందు ఉపన్యాసములు : అపరాహ్ణము 5-45 గంటలకు

సోమవారములు : నారదభక్తిసూత్రములు (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ వీతమోహానందస్వాములవారు

మంగళవారములు : అధ్యాత్మరామాయణము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్ గభీరానందస్వాములవారు

బుధవారములు : శ్రీమద్భాగవతము (ఆంగ్లము) శ్రీమత్తథాగతానందస్వాములవారు

గురువారములు : అముదమొళి (తమిళము) శ్రీమత్ శ్రీరంగానందస్వాములవారు

శుక్రవారములు : ఆత్మబోధ (తమిళము) శ్రీ ఆర్. రామకృష్ణన్‌గారు

27-4-1975 ఆదివారము : అంతర్యోగ సాధన

ఉభయ ఏకాదశులయందు సాయంకాలిక ఆరాత్రికానంతరము శ్రీరామనామభజన (7-4-75; 22-4-75)

శుక్రవారములందు సాయంకాలము 6-30 గంటలకు తిరువల్లిక్కేణియందలి దక్షిణమాడవీథియందు 18-వ నంబరుగల శ్రీరామకృష్ణమందిరమున శ్రీమత్ గోలోకానందస్వాములవారి భగవద్గీతోపన్యాసములు.

ఈ ఉత్సవములన్నింటియందు భక్తులెల్లరును పాల్గొని భగవంతుని అనుగ్రహభాగ్యమును బడయగోరుచున్నాము.

అధ్యక్షులు,

శ్రీ వివేకానందస్వామి శతతమ జయంతి ప్రచురణములు

ఆంధ్ర పాఠకులకు అమూల్య తరుణము

శ్రీ వివేకానంద సంపూర్ణ గ్రంథావళి

ప్రతిభోజ్జ్వలులైన ఆంధ్రపండితులచే ఆంధ్రీకరింపబడి 10 సంపుటాలుగా ప్రకటింపబడి ఉన్నాయి. ప్రతి సంపుటంలోను దాదాపు 600 పుటలు.

* అయిదవ సంపుటము క్యాలికోగాని అట్టబైండుగాని లేదు.

స్వామిజీసందేశం మాతృదేశభక్తిభరితం, ప్రాణప్రదం, ఆత్మోత్తేజకరం, విశ్వజనీనం. అది సమగ్రంగా ఆంధ్రమహాజనులకు అందడం ఇదే మొదటిసారి. స్వామిజీది దివ్యదృష్టి. ఆయన అమోఘ పరిష్కారవిధానం సూచించని ముఖ్యసమస్య అంటూ లేదు. ఆయన గ్రంథావళిని చదివినవారికి ఉత్సాహమును ఉదాత్తతయున్నూ కలుగక తప్పదు.

తొమ్మిది సంపుటాలు విక్రయానికి సిద్ధంగా ఉన్నాయి.

ఖరీదు: అట్టబైండు పెట్టె రు. 45.00 లు. క్యాలికోబైండు పెట్టె రు. 68.60 లు.

ఒక్కొక్క సంపుటం:

అట్టబైండు రూ. 5-00 **క్యాలికో రూ. 6-50**

(పోస్టేజి ప్రత్యేకము)

“భారత యువజనులారా!”

అనువాదకులు:

కీ. శే. శర్వానందస్వాములవారు

భారతయువజనులను ప్రబోధించి శ్రీ వివేకానందస్వాములవారొసగిన ఉపన్యాసముల సంపుటీకరణము! ఒక్కొక్క ఉపన్యాసము భావగాంభీర్యము గలిగి యలరారుచున్నది.

274 పుటలు (దివ్యమగు ద్వితీయ ముద్రణము) వెల: రూ. 3.00

ఇట్లు వ్రాయుడు: మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, మద్రాసు-600004

సంపాదకులు: శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామి.

శ్రీ ఎస్. [illegible] గారిచే శ్రీధర్ ప్రెస్, (మద్రాసు-600021) న ముద్రితము.

శ్రీ చిద్ఘనానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మద్రాసు-600004) నుండి ప్రచురితము.